

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a **Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported** (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1091

511

2-17

2010

2002

5604

Մ. Ղևոնդիանի
Հանրային Գրադարան
4/11 921 Քիչիկ
Գրադարան

511
2-17

ՏԱՐՈՒԿԱՆ ԴԱՍՆՈՒՅՔ
ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ա.Ա.ՋԻՆ ՏԱՐԻ

ՊՈՒԿՈՐԻՈՅ ԵՒ ԱՐՏԱՍՆՉՄԱՆԻ
ԳՈՒՐ ՆԱԹԱԿՐԹԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՏՐԱՍԵՑ

ԱՆԴՐԷԱՍ ՅԱԿՈԲԵՆ

ՆԱԿԻՆ ԵԿԿԱՐԱՄԵՆՈՅ ՈՒՍՈՒՅԻՉ
ՊՈՒԿՈՐԱՆՉՈՅ ԵՒ ՊՈՒԿԱՐ ՎԱՐՃԱՐՈՆՆԵՐՈՒ ՄԷՉ

ՏՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ “ՀԱՅԱՍՏԱՆ” ԹԵՐԹԻ

Փ. ՊՈՒԿՈ
1921

704

26957-Ա.3

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Տարրական դասընթացի թւաբանութեան դասագրքիս առաջին տարին, սահմանաձգ մեր նախակրթարաններու համար՝ կը յանձնեմ դաստիարակներու ու մանկավարժներու ուշադրութեան, Սիրով պիտի ընդունիմ ամեն մէկ արդար դիտողութիւն, անհաշու քննադատութիւն ու մանկավարժական նպատակայարմար խօսքը:

Պարտք կը համարեմ այս առթիւ քանի մը խօսքով պարզել մանկավարժական այն սկզբունքները եւ գիտական ուղղութիւնը, որոնց հետեւած եմ դասագիրքս պատրաստած ատեն:

Ժամանակակից հոգեբանութիւնը իբրեւ գիտութիւն ընդհանրապէս եւ արդի մանկական հոգեբանութիւնը մասնաւորապէս, ինչպէս նաեւ նորագոյն մանկավարժութիւնը իբր այդ անյեղի սկզբունքներու անհրաժեշտ կիրարկումը ուսուցման մէջ, հսկայական յառաջդիմութիւններ կատարած են: Անոնք մշակած են այնպիսի նորագոյն եղանակներ եւ լաւագոյն հրահանգախօսական (didactique) սկզբունքներ, որոնց միջոցաւ չոր ու ցամաք թւաբանութիւնը վերածւած է տղոց համար պարզ, դիւրուսանելի ու մինչեւ խօսք զարթոյնի դպրոցական առարկայի մը:

Աշխատինք հակիրճ եւ յստակօրէն բանաձեւել մեր ուղղութեան էութիւնը:

«Գործողութենէ (action) դէպի ԲՐՈՒՆՈՂՈՒԹԻՒՆ (conception)» կը քարոզէր գործնականապէս ՊԵՏԱՆՈՑԻՆ:

«Թւանշաններու ըմբռնողութիւնը, կը շարունակէ նոյն Պեստալօցին, տղուն պէտք է տալ թանձրացեալ ձեւով, շօշափելիօրէն ու բազմակողմանի կերպով զանոնք զննելով, ատոնցմէ ամեն մէկը զատ զատ մշակելով թիւերու չորս գործողութեանց միջոցաւ»:

Թէ ինչո՞ւ:

Արդի մանկական հոգեբանութիւնը ու ժամանակակից մանկավարժական գիտութիւնը անտարակուսելի կերպով հաստատած են, որ մտապատկերները, որոնք նշանակելի դեր մը կը խաղան մանկական մտքին մէջ եւ որոնք յամախակի կը հագցուն թառերով, **Գործողութեան մտապատկերներն են:** Ուրեմն նախ փորձ՝ ապա տեսութիւն, որովհետեւ մտքին մէջ ամեն բան կը մտնէ փորձառութեամբ: հետեւաբար **տղան պէտք է սորվի իրական բաներ, ոչ թէ բառեր:** Գոց սորված գիտութիւնը՝ գիտութիւն չէ: Սերտել՝ մտածել չնշանակեր: Աշակերտ մը երբ ինքնագործունէութեամբ ի վիճա-

կի չէ թւաբանութեան կանոն մը կիրարկելու կամ խնդիր մը լուծելու, թէեւ նոյն բառերը անգիր կարտասանէ, ատիկա առաւելութիւն մը չէ իրեն համար, ընդհակառակը մանկավարժական վնասակար ակտ մըն է: Վերացական դատողութիւնները, որոնք միշտ ալ անմատչելի կը մնան տղոց համար, անխուսափելիօրէն տեղի պէտք է տան պարզ ու հասկնալի — առարկաներու՝ որպիսութեան ու թանակութեան — փորձառական ու անմիջական զննութեան առջեւ:

Սպաննիչ **վերացական ձեւաբանութիւնը** ու **անիմաստ մեքանիզմը**, որոնք մեր մատաղ «սերունդին» միտքն ու սիրտը կը բթացնեն եւ զանոնք կատարեալ թութակներու կը վերածեն, արհամարհանքով պէտք է ընդմիշտ վտարել մեր վարժարաններէն:

Յուշադիտութեան (Mnémonique) վարդապետութիւնը՝ իբր մանկավարժական մէթոտ թւաբանութեան ուսուցման մէջ՝ ալ վաղուց դպրոցներէն վտարւած է: Այս մանկավարժական տեսութեան անգոր արձագանգը՝ պիտի նշմարէք միայն ետ մնացած երկիրներու Տէր-Թողիկեան դպրոցներու մէջ: Տաժանակիր աշխատանքի հոգեմաշ դիւցազներէն ու դիւցազնուհիներէն շատերը կրցած չեն տակաւին բմբռնել այս պարզ մանկավարժական ու հոգեբանական ճշմարտութիւնը՝ **թէ իսկական մտածումը եւ հարազատ զգացումը բառերով կարելի չէ տալ տղոց, ոչ ալ դասագիրքերու ու պատմութիւններու ուսուցմամբ, այլ սոսկ փորձառական ու զըննական մէթոտներով:**

Փորձառական (Expérimental) **մէթոտը** նախ տղան իրականութեան հետ կը կապէ, թւական առարկաներու բնականոն զարգացումը տեսանելիօրէն սաներու մտքին մէջ նոր ու միայուն **մըտածմունքներ (reflexion)**, **կրտսեղծէ**, որոնք արդիւնք են որոշ **կապակցութիւններու (association)** կրկնութիւններէ: [Ըստ բաւականի կրկնւած մտային անգիտակից արարքները, այսինքն սովորութիւնները, երկար տարիներու ընթացքին, ժառանգական դառնալով՝ ցեղի մը նկարագիրը կստեղծեն:

Արդէն դաստիարակութեան բովանդակ գաղտնիքը՝ գիտակցականը անգիտակցականի վերածելու մէջ է: Եթէ այս անցքը առարկայօրէն, հասկնալի ու թանձրացեալ կերպով կատարւած է, կը նշանակէ, որ դաստիարակը կարողացեր է ստեղծել իր սանի մտքին, սրտին ու կամքին մէջ մտածմունքներ, զգացումներ ու արարքներ, որոնք անբակտելիօրէն կապւած են իրարու հետ ու մէկը միւսէն բղխելով հաստատ հիմքի մը վրայ կառուցւած կըլլան:

5488-57

Մէկ խօսքով՝ երբ դաստիարակը յաջողած է տղուն աչքերուն խօսիլ, աւելորդ կըլլայ այլեւս անոր յիշողութեան դիմելու:

Ասոր համար նախ 1—5 թիւերու պատկերները, ըմբռնողութիւնը եւ թւանշաններու յայտնութիւնը տալով—տղաք կեանքի որոշ չափով անձնական փորձառութիւնը այլեւս ունին—անմիջապէս թւական պատկերներով տեսանելիօրէն ու շօշափելի կերպով կը պատկերացնեմ նոյն թիւերուն գործողութիւնները: Յետոյ կանցնիմ թւական շրջանակի ընդլայնման պրօցէսին 5-էն մինչեւ 10 թիւերը, հասկնալի կերպով յայտնելով զատ զատ ամեն մէկ թւանշանը համապատասխան պատկերներով ու անմիջական առարկայական գործողութեամբ: Ընդարձակօրէն մշակած եմ թւական շրջանակի 1—10 թիւերը բաժանական գործողութեան մէթոտով, միանգամայն բաշխելով ու դասաւորելով դպրոցական տարեշրջանի թւաբանութեան պահերը: Թանձրացեալ կերպով պատկերացնելով 10—20 թւանշանները, նոյն գիտական եղանակին հետեւած եմ դասագրքիս մինչեւ վերջին խնդիրը:

Ինչպէս ամեն մէկ ուսուցման նիւթ, նոյնպէս ալ թւաբանութիւնը ունի իրեն յատուկ դաստիարակչական մէթոտը: Թւաբանութիւնը շաղակերտանքի ու կարկտանի չգար: Անոր հիմքը դատողութիւնն ու տրամաբանութիւնն է:

Միայն մէթոտը, ի հարկէ, երաշխիք մը չէ տակաւին անոր յաջողութեան ու յառաջդիմութեան: Անհրաժեշտ է նախ ուսուցչի — որ վարժարանի հոգին է — դաստիարակչական վարպետութիւնը, ըստեղծագործական հնարագիտութիւնը, հոգեբանական հմտութիւնը ու մանաւանդ տղոց հանդէպ մեծ սէրը, որ թեւ կուտայ անոր խանդավառութեան:

Շատ մը ուսուցիչներ թերեւս տարօրինակ գտնեն եւ մեծ թերութիւն մը համարեն իմ դասագրքիս միայն թւական շրջանակի 1—20 թիւերու չորս գործողութեանց սահմանաւորումը:

Համաձայն ժամանակակից մանկական հոգեբանութեան տեսչանքուն, տղոց գիտակցութեան մէջ թւական մտապատկերները շատ ուշ կը ձեւակերպուին, որովհետեւ անոր համապատասխան հոգեկան պրօցէսը շատ ուշ ի յայտ կուգայ իրենց մէջ:

Տղոց մտային ընդունակութիւնը ի վիճակի չէ սինթէթիկ եղանակով առարկաներու քանակութիւնը ու որպիսութիւնը ըմբռնելու: որովհետեւ անիկա տակաւին իր ուշադրութիւնը չկրնար կեդրոնացնել որոշ ուղղութեամբ եւ մնայուն կերպով: Արդ՝ թւական շրջանակի ընդ-

լայնման պրօցէսը պէտք է մեծնայ տղուն համադրելու ընդունակութեան համապատասխան չափով:

Այս պատճառով է, որ բոլոր յառաջադէմ երկիրներու վարժարաններու մէջ առաջին տարին նախակրթարաններու աշակերտներուն (7 տարեկան) կը դասաւանդեն 1 թիւէն: մինչեւ 20 թիւը: երկրորդ տարին 1-էն մինչեւ 100, երրորդ տարին 1-էն մինչեւ 1000 եւ չորրորդ տարին 1-էն մինչեւ 1,000,000:

Այս բոլորէն յետոյ եթէ թուուցիկ ակնարկ մը նետենք մեր վարժարաններուն վրայ, ուղղակի պիտի սարսափինք հոն կատարած ոճրագործութիւններէ — հոգեբանական ու մանկավարժական խտեսկետով — մեր տղոց հանդէպ, որոնց մատղաշ հոգիները ահուելիօրէն կը սպաննուին: անգիտակից ձեռքերու մէջ: **Մեր մանկապարտէզներու ու ծաղկոցներու մէջ իսկ 1-էն մինչեւ 100 թիւերը կը դասաւանդուին:**

Ի՞նչպէս կրնար սորվեցնել տղուն կարմիր գոյնը կանանչէն տարբերել, երբ անիկա տակաւին գոյնի զգայնութիւնը չունի: Բառերը ինքն ըստ ինքեան բան մըն ալ չեն կրնար պարզել: Միթէ մէկը կրնա՞յ ուրիշին հասկցնել թէ ինչ ըսել է գոյն կամ հնչիւն, երբ զիմացինը գոյնի կամ հնչիւնի զգայնութիւնը չունի:

Խնդիրը նոյնն է բոլոր զգացումներու մասին: Մարդ ինքը պէտք է վերապրի, ինքը պէտք է փորձէ զգացում մը, որպէսզի գիտնայ թէ ինչ ըսել է անիկա, ի վիճակի ըլլայ զայն ըմբռնելու: Այս յատուկ վերապրումը աւելի շատ անհրաժեշտ է բովանդակ կրթութեան համար եւ մասնաւորապէս նախակրթարանի դաստիարակութեան: ու ուսուցման համար, քան թէ այն կրկնութիւնները, որոնք ուրիշներու վերապրումը ու գիտելիքը միայն սերտել կուտան տղոց:

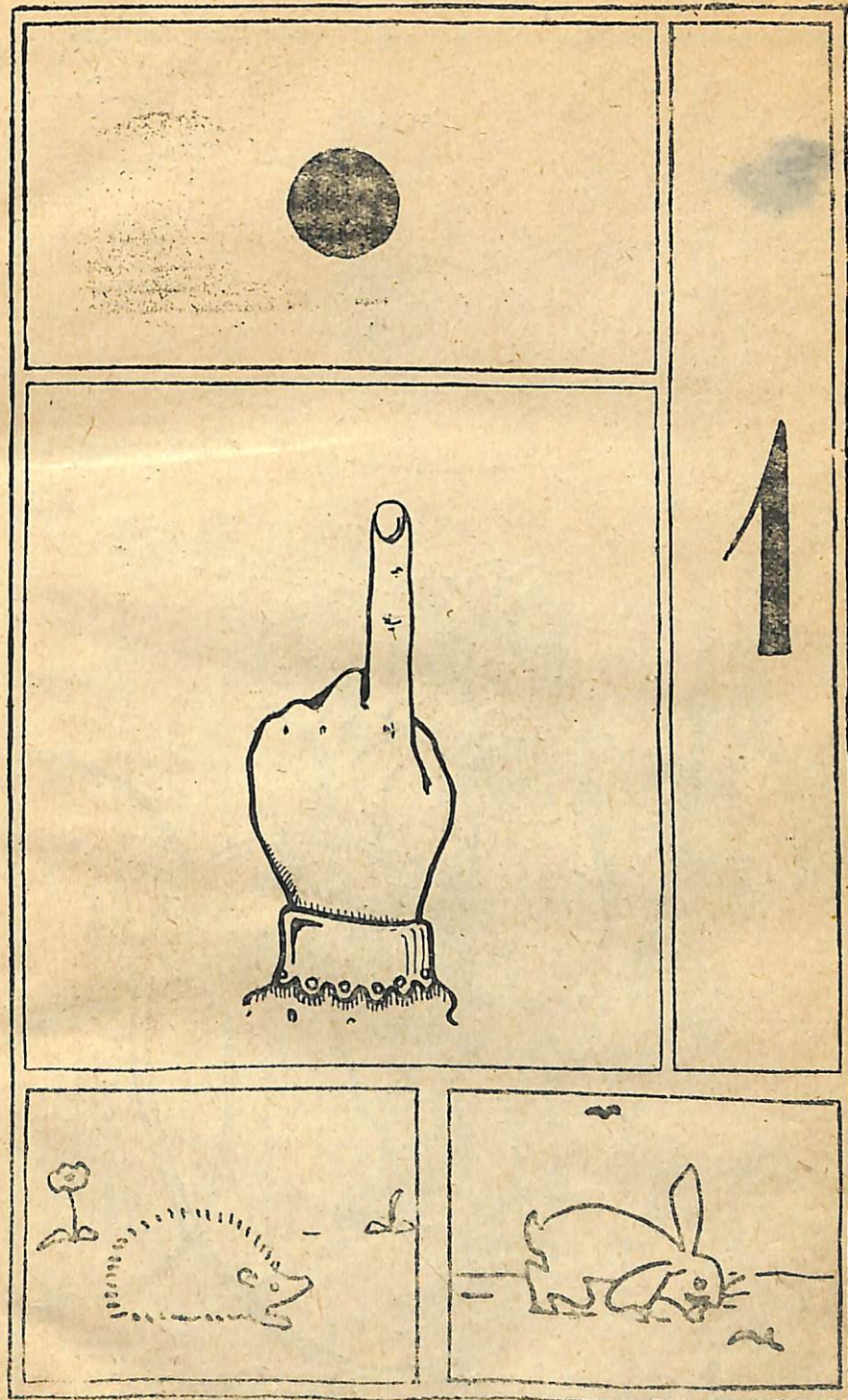
Արժէ յիշեցնել հոս Կէօթէի խօսքերը:

“Եթէ դուք չզգար, չէր կրնար ալ ըմբռնել:”

Ի վերջոյ իմ այս բազմածախ աշխատութեանս համար հրապարակաւ շնորհակալութեան պարտք մը ունիմ կատարելիք իմ բարեկամներուս, որոնք իրենց նիւթական եւ բարոյական օժանդակութեամբ նպաստեցին դասագրքիս հրատարակութեան գործին եւ մասնաւորապէս իմ նախկին դաշտօնակիցիո Պ. Տ. ՅՈՆՔՈՎԻՆ՝ այժմ բարձր պաշտօնեայ՝ պուլիկար Կրթական նախարարութեան մէջ:

Յիւլիպէ, 12/IX/1921

ԱՆԴՐԷԱՍ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

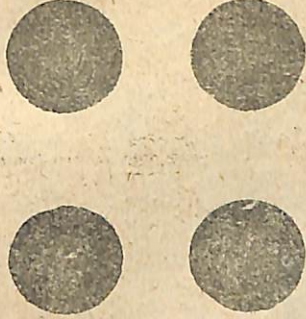

● ●		2
 1	 2	

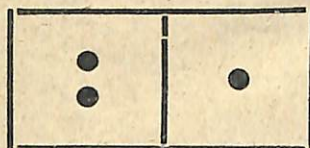
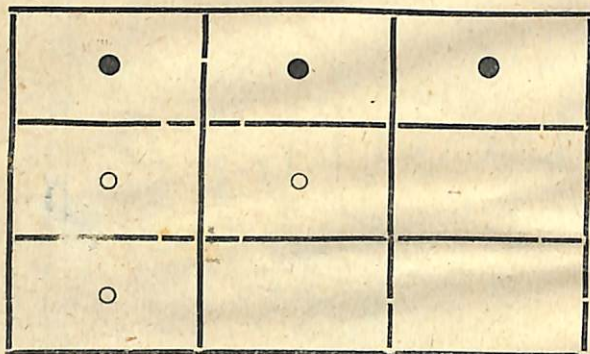
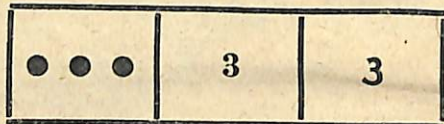

	<h1>4</h1>			
				
				
1	2	3	4	

<h1>5</h1>				
	2	3	4	5
1				5

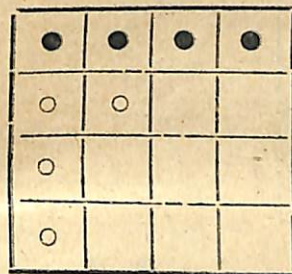
$$\begin{aligned} 2 + 1 &= \bullet \\ 1 + 2 &= \bullet \\ 3 - 1 &= \bullet \\ 3 - 2 &= \bullet \end{aligned}$$

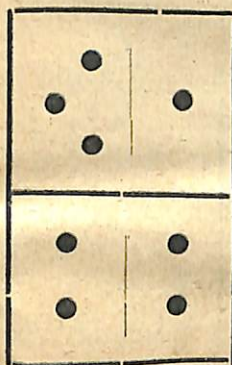
$$\begin{aligned} 2 + \bullet &= 3 \\ 3 - \bullet &= 2 \end{aligned}$$

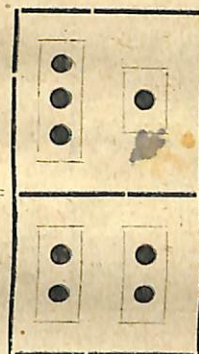
$$\begin{aligned} 1 + \bullet &= 3 \\ 3 - \bullet &= 1 \end{aligned}$$

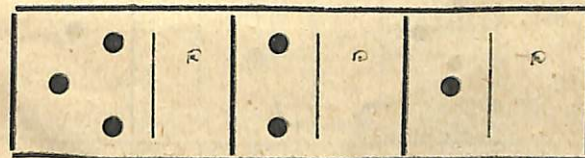
ХС-8885

$$\begin{aligned} 3 + 1 &= \bullet \\ 1 + 3 &= \bullet \\ 4 - 1 &= \bullet \\ 4 - 3 &= \bullet \end{aligned}$$

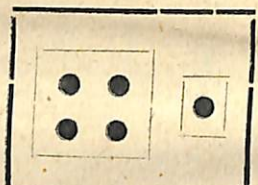
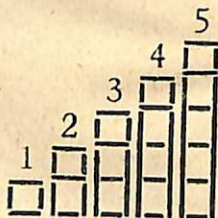
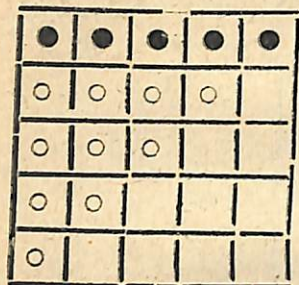

$$\begin{aligned} 4 &= 3 + \bullet \\ 4 &= 1 + \bullet \\ 4 &= 1 \times 3 + \bullet \\ 4 &= 1 + (\bullet \times 3) \\ 1 \times \bullet + 1 &= \bullet \\ 4 &= 2 + \bullet \\ 4 &= \bullet + 2 \\ 2 : 2 &= \bullet \\ 4 : 2 &= \bullet \\ 4 : \bullet &= 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3 + \bullet &= 4 & 2 + \bullet &= 4 & 1 + \bullet &= 4 \\ 4 - \bullet &= 3 & 4 - \bullet &= 2 & 4 - \bullet &= 1 \end{aligned}$$

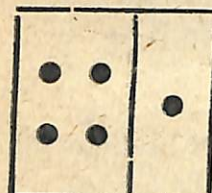
$$5 = 4 + 1$$

$$5 = 1 + 4$$

$$5 = 1 \times 4 + 1$$

$$5 = 1(\times + 4)$$

$$1 \times 4 + 1 = 5$$

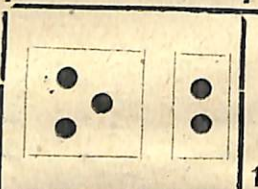

$$4 + 1 = 5$$

$$1 + 4 = 5$$

$$5 - 1 = 4$$

$$5 - 4 = 1$$

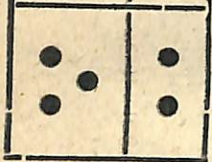
$$5 = 3 + 2$$

$$5 = 2 + 3$$

$$5 = 1 \times 3 + 2$$

$$5 = 1 \times 2 + 3$$

$$1 \times 3 + (1 \times 2) = 5$$

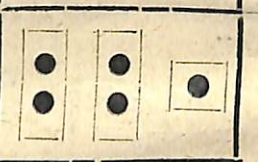

$$3 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

$$5 - 2 = 3$$

$$5 - 3 = 2$$

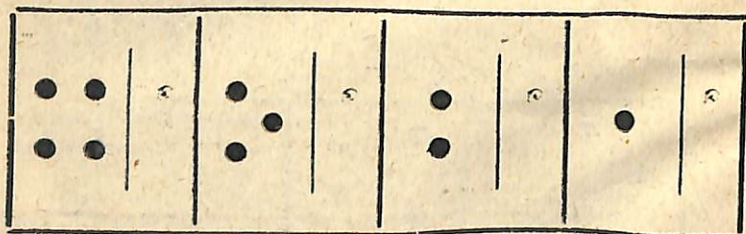

$$5 = 2 \times 2 + 1$$

$$5 = 1 + (2 \times 2)$$

$$2 \times 2 + 1 = 5$$

$$1 + (2 \times 2) = 5$$

$$5 + 0 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

$$1 + 4 = 5$$

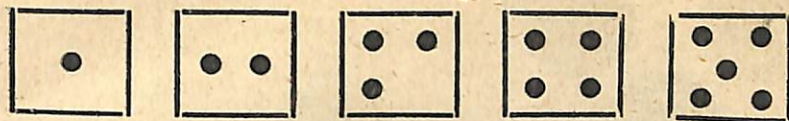
$$4 - 0 = 4$$

$$5 - 2 = 3$$

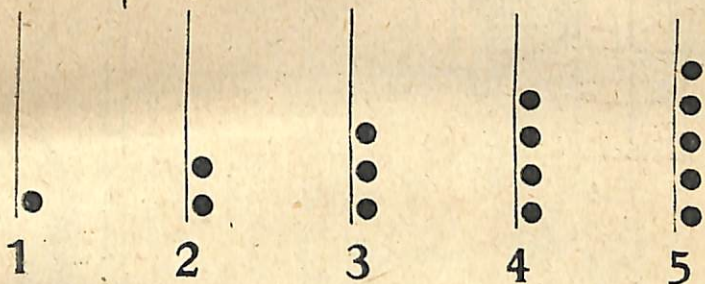
$$5 - 3 = 2$$

$$5 - 4 = 1$$

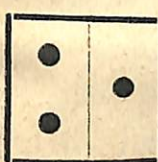
ԹՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐԸ 1-ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 5.

1 2 3 4 5

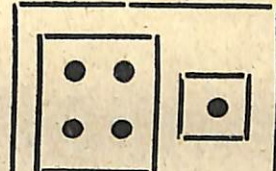

1 2 3 4 5

$$2 + 1 = 3$$

$$1 + 2 = 3$$

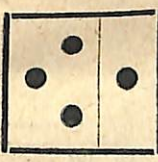

$$4 + 1 = 5$$

$$1 + 4 = 5$$

$$5 - 4 = 1$$

$$5 - 1 = 4$$

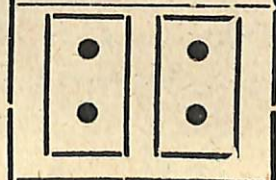

$$3 + 2 = 5$$

$$2 + 3 = 5$$

$$4 - 1 = 3$$

$$4 - 3 = 1$$

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 2 = 5$$

$$4 = 3 + 1$$

$$4 = 1 + 3$$

$$1 + 1 = 2$$

$$2 + 1 = 3$$

$$3 + 1 = 4$$

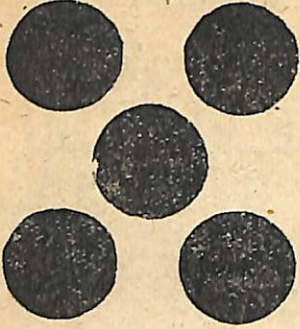

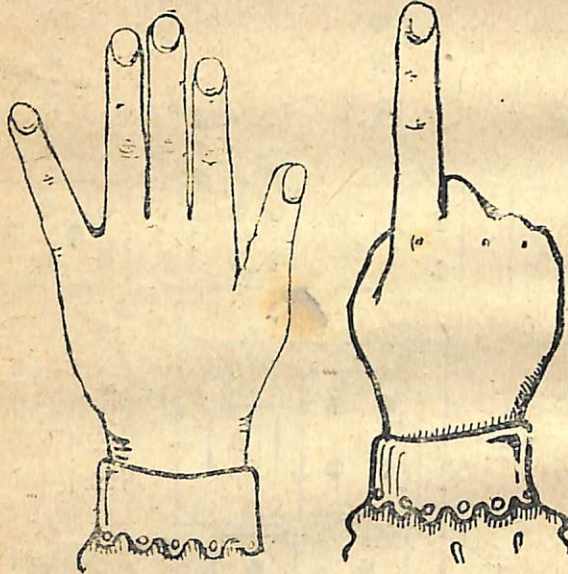

$$4 + 1 = 5$$

$$2 - 1 = 1$$

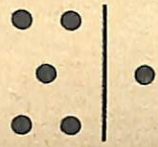
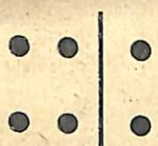

$$3 - 1 = 2$$

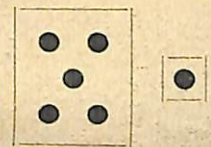
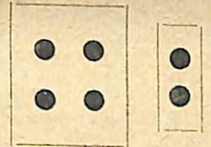
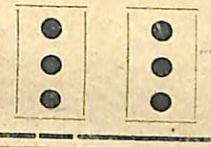

$$4 - 1 = 3$$

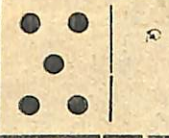
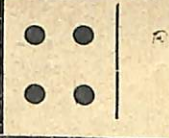

$$5 - 1 = 4$$

	
	
6	
 1	 2
 3	 4
 5	 6
	

	6	6
---	---	---

	$5 + 1 = 6$ $1 + 5 = 6$ $6 - 1 = 5$ $6 - 5 = 1$
	$4 + 2 = 6$ $2 + 4 = 6$ $6 - 2 = 4$ $6 - 4 = 2$
	$3 + 3 = 6$ $6 - 3 = 3$

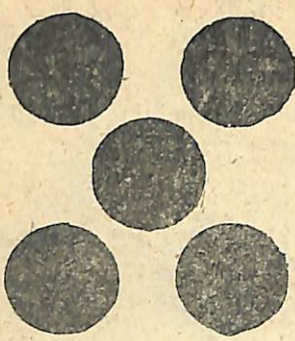

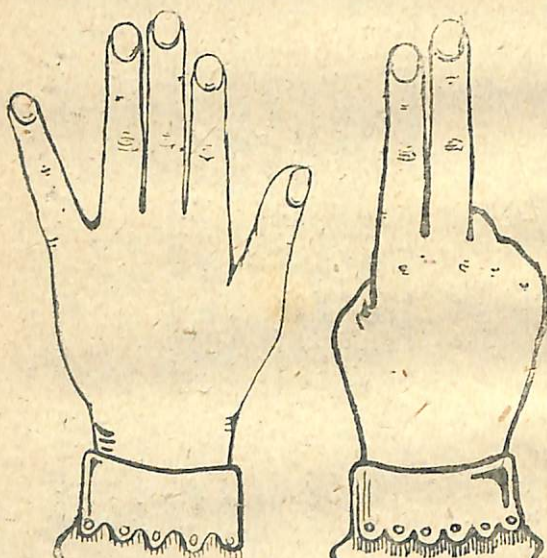

	$6 = 5 + 1$ $6 = 1 + 5$ $6 = 1 \times 5 + 1$ $6 = 1 + (1 \times 5)$ $1 \times 5 + 1 = 6$
	$6 = 4 + 2$ $6 = 2 + 4$ $6 = 1 \times 4 + 2$ $6 = 2 + (1 \times 4)$ $1 \times 4 + (1 \times 2) = 6$
	$6 = 3 + 3$ $6 = 3 + 3$ $2 \times 3 = 6$ $6 : 2 = 3$
	$6 = 2 \times 3$ $3 \times 2 = 6$ $6 : 3 = 2$

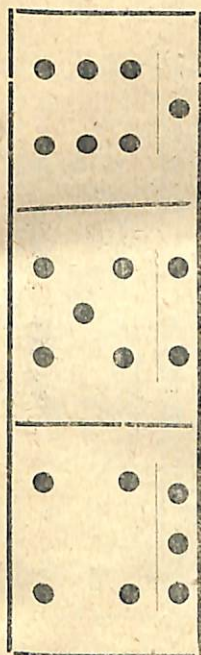
		
---	---	---

$5 + 1 = 6$	$4 + 2 = 6$	$3 \times 2 = 6$
$6 - 1 = 5$	$6 - 2 = 4$	$6 : 3 = 2$

	
---	---

$2 + 4 = 6$	$1 + 5 = 6$
$6 - 4 = 2$	$6 - 5 = 1$

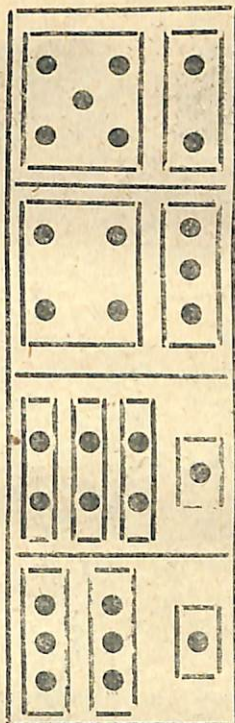
		<h1 style="font-size: 4em;">7</h1>		
				
 <p>1</p>	 <p>2</p>	 <p>3</p>	 <p>4</p>	 <p>5</p>
 <p>6</p>	 <p>7</p>			

$$\begin{aligned}
 6+1 &= 7 \\
 1+6 &= 7 \\
 7-1 &= 6 \\
 7-6 &= 1
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 5+2 &= 7 \\
 2+5 &= 7 \\
 7-2 &= 5 \\
 7-5 &= 2
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 4+3 &= 7 \\
 3+4 &= 7 \\
 7-3 &= 4 \\
 7-4 &= 3
 \end{aligned}$$

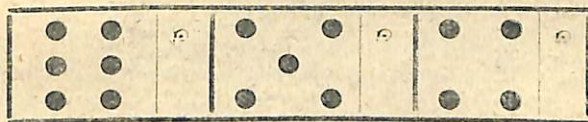

$$\begin{aligned}
 7 &= 5+2 \\
 7 &= 2+5 \\
 7 &= 1 \times 5 + 2 \\
 7 &= 2 + (1 \times 5) \\
 1 \times 5 + (1 \times 2) &= 7
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 7 &= 4+3 \\
 7 &= 3+4 \\
 7 &= 1 \times 4 + 3 \\
 7 &= 3 + (1 \times 4) \\
 1 \times 4 + (1 \times 3) &= 7
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 7 &= 3 \times 2 + 1 \\
 7 &= 1 + (3 \times 2) \\
 3 \times 2 + (1 \times 1) &= 7 \\
 1 + (3 \times 2) &= 7
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 7 &= 2 \times 3 + 1 \\
 7 &= 1 + (2 \times 3) \\
 2 \times 3 + 1 &= 7 \\
 1 + (2 \times 3) &= 7
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 6+1 &= 7 & 5+2 &= 7 & 4+3 &= 7 \\
 7-1 &= 6 & 7-2 &= 5 & 7-3 &= 4
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 3+4 &= 7 & 2+5 &= 7 & 1+6 &= 7 \\
 7-3 &= 4 & 7-2 &= 5 & 7-1 &= 6
 \end{aligned}$$

<div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 5px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px; text-align: center;">●</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px; text-align: center;">●●</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px; text-align: center;">●●●</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px; text-align: center;">●●●●</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px; text-align: center;">●●●●●</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 20px; height: 20px; text-align: center;">●●●●●●</div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 5px;"> 1 2 3 4 5 6 </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-bottom: 5px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 30px; height: 20px; text-align: center;">●●●●●●</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; width: 30px; height: 20px; text-align: center;">●●●●●●●●</div> </div>	

●● ●● ●● ●●	8	8	
----------------	---	---	--

	$7+1=$ $1+7=$ $8-1=$ $8-7=$		$8=5+$ $8=3+$ $8=1\times 5+$ $8=3\times(+5)$ $1\times 5+(1\times 3)=$
	$6+2=$ $2+6=$ $8-2=$ $8-6=$		$8=4+$ $8= \times 4$ $2\times 4=$ $8:2=$
	$5+3=$ $3+5=$ $8-3=$ $8-5=$		$8=2\times 3+$ $8=2\times(+2)$ $2\times 3+(1\times 2)=$ $1\times 2+(2\times 3)=$
	$4+4=$ $8-4=$		$8: =2$ $4\times 2=$ $8:4=$

●●●●●	●●●●	●●●●●	●●●●
-------	------	-------	------

$7+ =8$	$6+ =8$	$5+ =8$	$4+ =8$
$8- =1$	$8- =6$	$8- =5$	$8- =4$

●●●	●	●	●
-----	---	---	---

$3+ =8$	$2+ =8$	$1+ =8$
$8- =3$	$8- =2$	$8- =1$

	<h1 style="font-size: 4em;">9</h1>														
<table border="1" style="margin: 0 auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">●</td> <td style="padding: 2px;">●●</td> <td style="padding: 2px;">●●●</td> <td style="padding: 2px;">●●●●</td> <td style="padding: 2px;">●●●●●</td> <td style="padding: 2px;">●●●●●●</td> <td style="padding: 2px;">●●●●●●●</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> <td style="text-align: center;">3</td> <td style="text-align: center;">4</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">6</td> <td style="text-align: center;">7</td> </tr> </table>	●	●●	●●●	●●●●	●●●●●	●●●●●●	●●●●●●●	1	2	3	4	5	6	7	
●	●●	●●●	●●●●	●●●●●	●●●●●●	●●●●●●●									
1	2	3	4	5	6	7									
	<table border="1" style="margin: 0 auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">●●●●</td> <td style="padding: 2px;">●●●●●</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">8</td> <td style="text-align: center;">9</td> </tr> </table>	●●●●	●●●●●	8	9										
●●●●	●●●●●														
8	9														

●●●●● ●●●●●	9	9
----------------	---	---

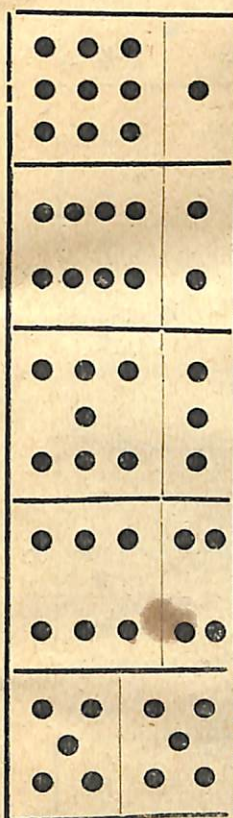
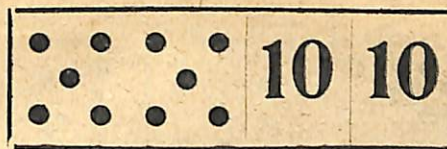
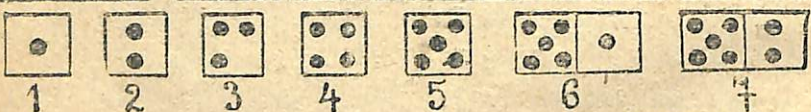
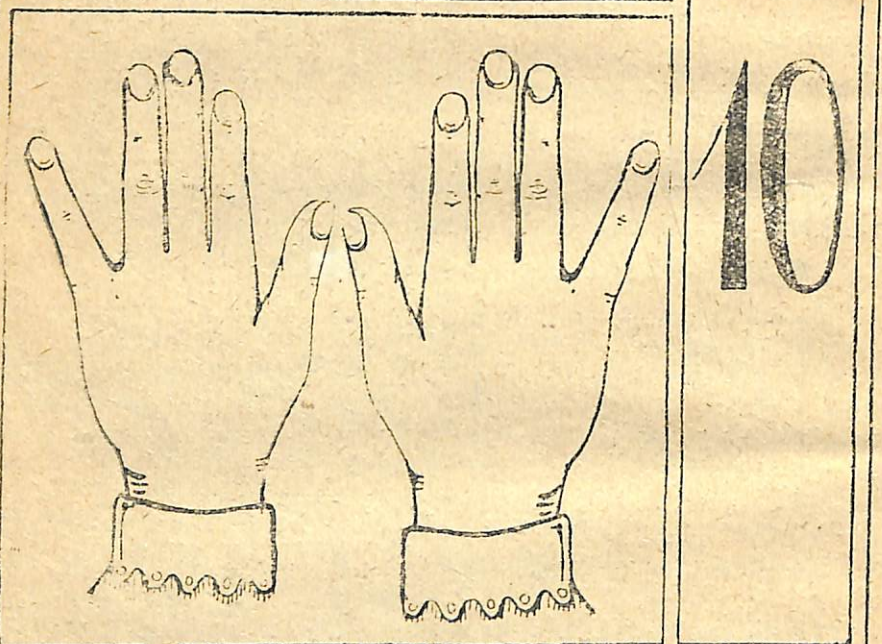
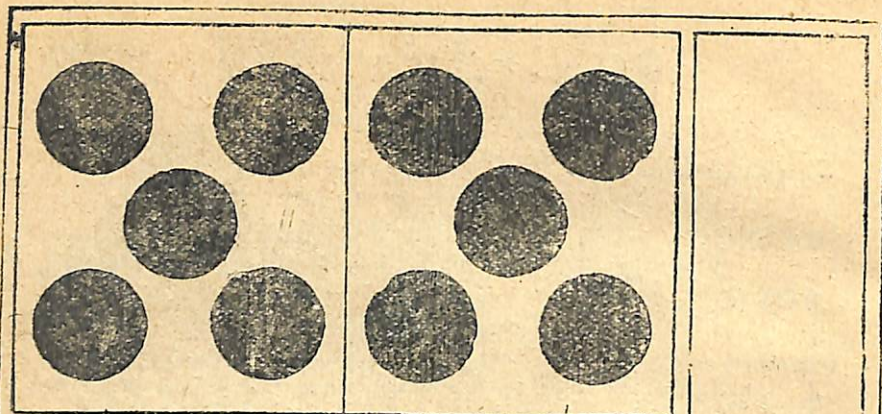
●●●●● ●●●●●	●	$8+1=^*$ $1+8=^*$ $9-1=^*$ $9-8=^*$		$9=5+^*$ $9=4+^*$ $9=1\times 5+^*$ $1\times 5+(1\times 4)=^*$
●●●●● ●●●●●	●●	$7+2=^*$ $2+7=^*$ $9-2=^*$ $9-7=^*$		$9=2\times 4+^*$ $9=1+(^*\times 4)$ $2\times 4+1=^*$ $1+(2\times 4)=^*$
●●●●● ●●●●●	●●●	$6+3=^*$ $3+6=^*$ $9-4=^*$ $9-5=^*$		$9=^*\times 3$ $3\times 3=^*$ $9:3=^*$
●●●●● ●●●●●	●●●●	$5+4=^*$ $4+5=^*$ $9-4=^*$ $9-5=^*$		$9=4\times 2+^*$ $9=1+(^*\times 2)$ $4\times 2+(1\times ^*)=9$ $1+(4\times 2)=^*$

●●●●● ●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
----------------	-------	-------	-------

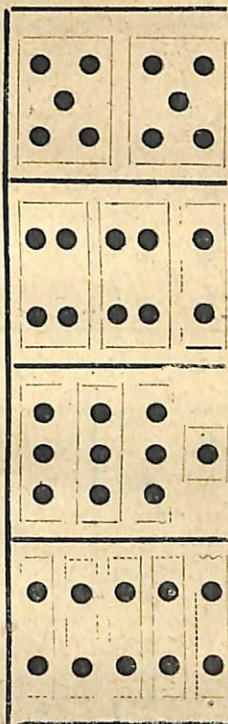
$8+^*=9$	$7+^*=9$	$6+^*=9$	$5+^*=9$
$9-^*=8$	$9-^*=7$	$9-^*=6$	$9-^*=5$

●●●●●	●●●●●	●●●●●	●●●●●
-------	-------	-------	-------

$4+^*=9$	$3+^*=9$	$2+^*=9$	$1+^*=9$
$9-^*=4$	$9-^*=3$	$9-^*=2$	$9-^*=1$

$$\begin{aligned}
 9+1 &= 10 \\
 1+9 &= 10 \\
 10-1 &= 9 \\
 10-9 &= 1 \\
 8+2 &= 10 \\
 2+8 &= 10 \\
 10-2 &= 8 \\
 10-8 &= 2 \\
 7+3 &= 10 \\
 3+7 &= 10 \\
 10-3 &= 7 \\
 10-7 &= 3 \\
 6+4 &= 10 \\
 4+6 &= 10 \\
 10-4 &= 6 \\
 10-6 &= 4 \\
 5+5 &= 10 \\
 10-5 &= 5
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 10 &= 5+5 \\
 10 &= 2+8 \\
 2 \times 5 &= 10 \\
 10 : 2 &= 5 \\
 10 &= 2 \times 4 + 2 \\
 10 &= 2 + (2 \times 4) \\
 2 \times 4 + 2 &= 10 \\
 2 + (2 \times 4) &= 10 \\
 10 &= 3 \times 3 + 1 \\
 10 &= 1 + (3 \times 3) \\
 (3 \times 3) + 1 &= 10 \\
 1 + (3 \times 3) &= 10 \\
 10 &= 5 \times 2 \\
 5 \times 2 &= 10 \\
 10 : 5 &= 2
 \end{aligned}$$

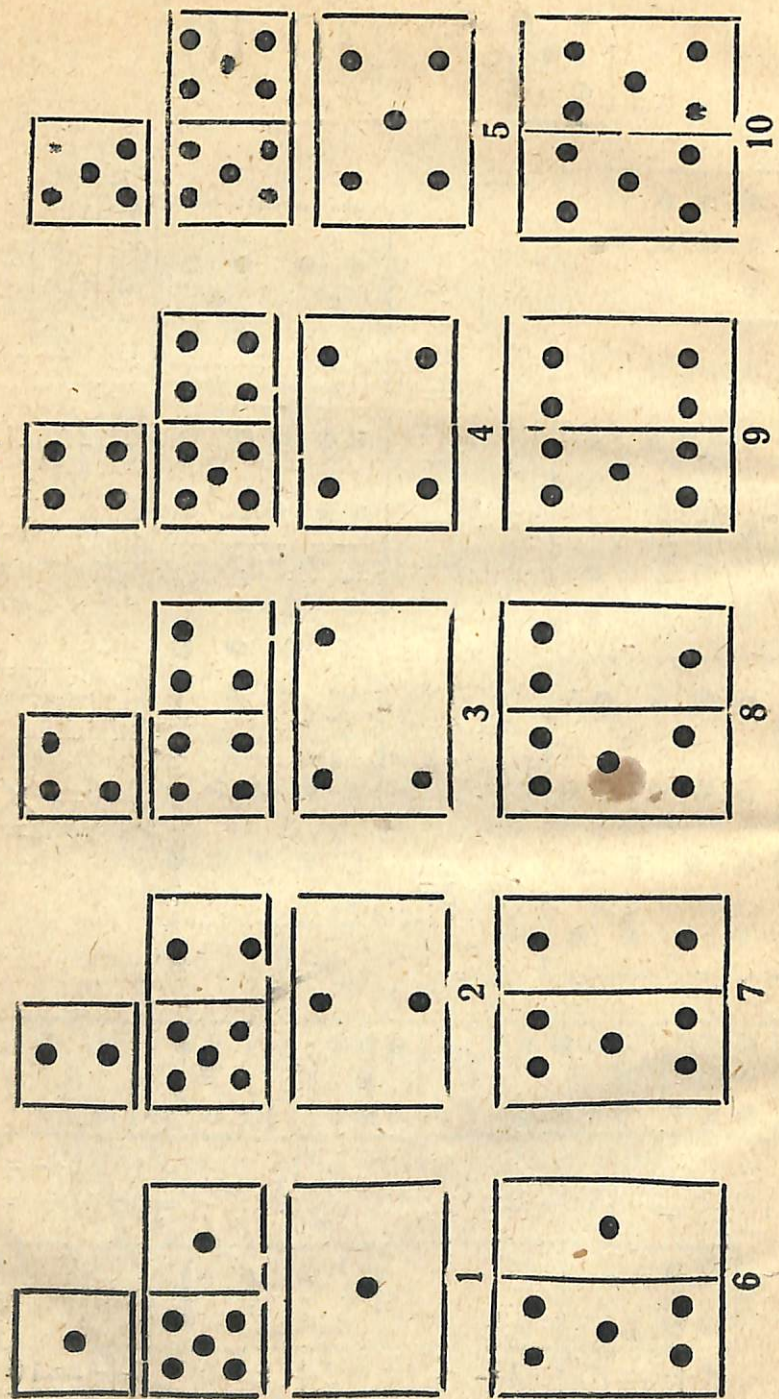

$$\begin{aligned}
 9+1 &= 10 & 8+2 &= 10 & 7+3 &= 10 & 6+4 &= 10 & 5+5 &= 10 \\
 10-1 &= 9 & 10-2 &= 8 & 10-3 &= 7 & 10-4 &= 6 & 10-5 &= 5
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 4+6 &= 10 & 3+7 &= 10 & 2+8 &= 10 & 1+9 &= 10 \\
 10-6 &= 4 & 10-7 &= 3 & 10-8 &= 2 & 10-9 &= 1
 \end{aligned}$$

Թողանճար ննե՛րո՛ր 1-է՛ն Մի նճե՛ր 10.

Ա. ՅԱԻԵԼՈՒՄ

1 թիւը

1. 1+1=	2. 4+1+1=	3. 6+1=	4. 5+1+1=
2+1=	2+1+1=	8+1=	7+1+1=
3+1=	3+1+1=	7+1=	6+1+1=
4+1=	1+1+1=	9+1=	8+1+1=
5+1=	5+1+1=	5+1=	9+1+1=

2 թիւը

1. 2+2=	2. 4+2=	3. 2+2+1=	4. 1+2+2=
4+2=	4+1=	6+2+1=	7+1+2=
8+2=	6+2=	4+2+1=	2+1+2=
6+2=	6+1=	3+1+2=	4+2+2=
9+1=	8+1=	5+1+2=	6+2+2=

5. 3+2=	6. 3+1=	7. 2+1+2=	8. 3+2+2=
7+2=	3+2=	6+1+2=	5+2+2=
5+2=	5+1=	4+1+2=	4+2+1=
8+2=	5+2=	7+1+2=	7+2+1=
4+2=	8+2=	3+1+2=	3+2+1=

3 թիւը

1. 3+3=	2. 3+2=	3. 3+3+2=	4. 6+3+1=
5+3=	3+3=	3+3+3=	6+2+1=
7+3=	7+2=	3+3+1=	4+3+1=
4+3=	7+3=	5+3+2=	4+3+2=
6+3=	4+2=	5+3+1=	4+3+3=

5. 5+1=	6. 7+1=	7. 2+2+3=	8. 3+2+3=
5+2=	7+2=	2+2+1=	3+1+3=
5+3=	7+3=	2+1+2=	6+2+3=
4+1=	6+1=	4+2+1=	5+1+3=
4+2=	6+2=	4+2+2=	5+1+3=
4+3=	6+3=	4+2+3=	7+2+3=

4 և 5 թիւերը

1. 4+4=
6+4=
5+4=
5+5=
3+3=	2. 6+3=
6+4=
4+3=
4+4=
4+2=	3. 3+1+4=
5+1+4=
4+1+4=
4+1+5=
2+2+4=	4. 3+3+4=
3+2+4=
4+2+4=
3+2+5=
2+1+2=
5. 4+3=
4+4=
4+2=
5+2=
5+3=
5+4=	6. 6+2=
6+3=
6+4=
7+2=
8+2=
7+3=	7. 4+1+3=
4+3+1=
5+2+3=
5+3+2=
5+1+4=
5+2+1=	8. 4+2+2=
5+2+2=
6+2+2=
3+2+2=
3+3+3=
4+2+4=

1 թիւին քովը

1. 1+1=
1+5=
1+4=
1+2=
1+7=
1+9=
1+6=
1+8=
1+3= | 2. 7+1=
1+7=
8+1=
1+8=
9+1=
1+9=
4+1=
1+4=
6+1= | 3. 1+5+2=
1+8+1=
1+3+3=
1+6+2=
1+6+3=
1+5+4=
1+2+3=
1+2+2=
1+4+4= | 4. 1+7+2=
1+7+1=
1+5+3=
1+6+1=
1+3+4=
1+4+5=
1+1+1=
1+5+1=
1+3+2= |
|---|---|---|---|

2 թիւին քովը

1. 2+2=
2+5=
2+3=
2+8=
2+6=
2+4=
2+7=
2+1= | 2. 4+2=
2+2=
7+2=
2+7=
8+2=
2+8=
6+2=
2+6= | 3. 2+3+1=
2+3+3=
2+3+2=
2+4+1=
2+4+2=
2+4+4=
2+4+3=
2+1+1= | 4. 2+6+1=
2+6+2=
2+7+1=
2+7+0=
2+5+3=
2+5+2=
2+5+1=
2+2+5= |
|---|---|---|---|

3 թիւին քովը

1. 3+4=
3+6=
3+3=
3+5=
3+7=
3+2=
3+1=
2+8= | 2. 3+2=
2+3=
3+5=
5+3=
7+3=
3+7=
6+3=
3+6= | 3. 3+3+3=
3+3+1=
3+1+3=
3+4+1=
3+4+2=
3+4+4=
3+5+1=
3+1+5= | 4. 3+5+2=
3+2+5=
3+6+1=
3+0+6=
3+0+7=
3+7+0=
3+2+4=
3+2+2= |
|---|---|---|---|

4 թիւին քովը

1. 4+4=
4+6=
4+2=
4+3=
4+5=
4+1=
5+4=
3+5= | 2. 1+5=
4+5=
3+5=
2+5=
1+4=
3+4=
4+4=
1+9= | 3. 4+2+1=
4+1+2=
4+3+1=
4+3+3=
4+1+3=
4+2+3=
4+3+2=
2+3+4= | 4. 4+4+1=
4+1+4=
4+4+2=
4+2+4=
4+5+1=
4+1+5=
4+0+6=
6+4+0= |
|---|---|---|---|

Բ. ԼՐԱՑՈՒՄ

Դիւնչեւ 5 թիւը

1. 4+.=5
1+.=5
3+.=5
2+.=4
3+.=4
1+.=4
2+.=3 | 2. 1+5=
2+7=
3+6=
4+6=
1+7=
2+6=
1+9=
1+8= | 3. 5=4+.
5=2+.
5=1+.
5=3+.
4= .+2
4= .+1
4= .+3
3= .+2 |
|--|---|---|

Դիւնչեւ 6 թիւը

1. 5+.=6
3+.=6
4+.=6
1+.=6
2+.=6
6+.=6 | 2. 6=1+.
6=2+.
6=5+.
6=3+.
6=6+.
6=4+. | 3. 6= .+3
6= .+1
6= .+5
6= .+2
6= .+6
6= .+4 |
|---|---|---|

4. $1+1=2$
 $1+2=3$
 $1+3=6$
 $1+4=5$
 $1+5=4$

2. $2+1=4$
 $2+2=3$
 $2+3=6$
 $2+4=5$
 $2+5=2$

6. $3+1=4$
 $3+2=6$
 $3+3=5$
 $3+4=3$
 $1+5=1$

Տիկնչեւ 7 թիւը

1. $6+1=7$
 $4+3=7$
 $1+6=7$
 $2+5=7$
 $5+2=7$
 $3+4=7$

2. $7=1+1$
 $7=3+4$
 $7=6+1$
 $7=4+3$
 $7=2+5$
 $7=5+2$

3. $7=1+1$
 $7=1+5$
 $7=1+4$
 $7=1+3$
 $7=1+6$
 $7=1+2$

4. $1+1=6$
 $1+4=4$
 $1+7=7$
 $1+5=5$
 $1+3=3$

5. $2+1=6$
 $2+3=3$
 $2+7=7$
 $2+5=5$
 $2+4=4$

6. $7=2+1$
 $5=2+1$
 $6=2+1$
 $4=2+1$
 $3=2+1$

Տիկնչեւ 8 թիւը

1. $7+1=8$
 $5+3=8$
 $6+2=8$
 $2+6=8$
 $4+4=8$
 $3+5=8$

2. $8=5+1$
 $8=3+5$
 $8=1+7$
 $8=2+6$
 $8=4+4$
 $8=6+2$

3. $8=1+1$
 $8=1+3$
 $8=1+5$
 $8=1+2$
 $8=1+4$
 $8=1+6$

4. $5+1+1=8$
 $3+1+4=8$
 $2+1+5=6$
 $3+1+4=5$
 $1+1+6=4$

5. $2+2+1=5$
 $2+3+3=8$
 $2+3+3=7$
 $3+1+4=6$
 $3+2+3=7$

6. $1+1+1=7$
 $1+1+4=5$
 $1+1+4=8$
 $1+1+5=6$
 $1+1+6=7$

Տիկնչեւ 9 թիւը

1. $8+1=9$
 $6+3=9$
 $5+4=9$
 $4+5=9$
 $2+7=9$
 $3+6=9$

2. $9=6+1$
 $9=3+6$
 $9=7+2$
 $9=8+1$
 $9=2+7$
 $9=1+8$

3. $9=1+1$
 $9=1+8$
 $9=1+5$
 $9=1+4$
 $9=1+3$
 $9=1+2$

4. $7+1+1=9$
 $6+1+2=9$
 $5+2+2=9$
 $4+1+4=9$
 $1+1+7=9$

5. $6+1+1=9$
 $3+3+3=9$
 $5+1+3=9$
 $4+4+1=9$
 $1+5+3=9$

6. $3+2+1=9$
 $5+3+1=9$
 $3+1+5=9$
 $3+2+4=9$
 $4+3+2=9$

Տիկնչեւ 10 թիւը

1. $9+1=10$
 $5+5=10$
 $8+2=10$
 $6+4=10$
 $4+6=10$
 $3+7=10$

2. $10=1+1$
 $10=5+5$
 $10=6+4$
 $10=7+3$
 $10=3+7$
 $10=2+8$

3. $10=1+5$
 $10=1+6$
 $10=1+3$
 $10=1+2$
 $10=1+4$
 $10=1+8$

4. $5+3+1=10$
 $4+4+2=10$
 $6+1+3=10$
 $3+3+4=10$
 $4+1+5=10$

5. $1+3+1=8$
 $2+3+3=8$
 $3+3+2=8$
 $1+4+3=8$
 $1+4+5=9$

6. $1+6+1=10$
 $2+6+2=10$
 $3+6+1=10$
 $1+5+4=10$
 $1+4+5=10$

Գ.ԲԱՐՁՈՒՄ

1 թիւը

1. $2-1=$	2. $4+1=$	3. $1+1=8$	4. $4-1-1=$
$6-1=$	$4-1=$	$1+1=6$	$7-1-1=$
$8-1=$	$7+1=$	$1+1=5$	$9-1-1=$
$5-1=$	$7-1=$	$1+1=9$	$5-1-1=$
$4-1=$	$9+1=$	$1+1=4$	$8-1-1=$
$10-1=$	$9-1=$	$1+1=7$	$6-1-1=$
$7-1=$	$6+1=$	$1+1=2$	$10-1-1=$
$3-1=$	$6-1=$	$1+1=3$	$3-1-1=$

2 թիւը

1. $4-2=$	2. $7-1=$	3. $2+1=8$	4. $4-2-1=$
$7-2=$	$7-2=$	$2+1=6$	$7-2-1=$
$3-2=$	$7+2=$	$2+1=5$	$6-2-1=$
$6-2=$	$9-2=$	$2+1=9$	$9-2-1=$
$8-2=$	$9-1=$	$2+1=7$	$8-2-2=$
$9-2=$	$9+1=$	$1+1=7$	$5-2-2=$
$5-2=$	$5-2=$	$1+1=9$	$7-2-2=$
$10-2=$	$5+2=$	$1+1=4$	$4-2-2=$

3 թիւը

1. 5-3=	2. 4-1=3	3. 5+3=	4. 6-3-1=
7-3=	4-1=2	5-3=	8-3-2=
6-3=	4-1=1	7+3=	9-3-1=
4-3=	8-1=5	7-3=	5-3-1=
9-3=	8-1=6	4+3=	7-3-2=
8-3=	9-1=7	4-3=	8-3-3=
10-3=	9-1=6	6+3=	10-3-3=

4 թիւը

1. 6-4=	2. 8-1=4	3. 6-4=	4. 8-4-1=
4-4=	7-1=4	6+4=	8-4-2=
8-4=	9-1=8	7-4=	9-4-1=
9-4=	9-1=7	8+2=	9-4-2=
7-4=	9-1=6	5-4=	6-4-1=
5-4=	9-1=5	5+4=	6-4-2=
10-4=	8-1=5	7+3=	7-3-1=

5 թիւը

1. 5-5=	2. 9-1=5	3. 2+5=	4. 9-3-1=
8-5=	9-1=4	7-5=	9-5-1=
6-5=	10-1=6	5+3=	8-4-2=
9-5=	10-1=5	8-5=	8-5-2=
10-5=	8-1=4	9-4=	6-5-1=
7-5=	8-1=3	7+3=	7-5-1=
8-1=	7-1=2	10-5=	9-5-3=

6 թիւը

1. 6-6=	2. 7-1=1	3. 2+1=8	4. 8-6-1=
8-6=	7-1=6	2+1=9	8-1-6=
7-6=	8-1=2	6+1=7	9-6-2=
9-6=	8-1=6	6+1=9	9-2-6=
10-6=	9-1=3	6+1=8	7-4-2=
10-5=	9-1=6	6+1=6	8-4-2=
10-4=	10-1=6	3+1=9	10-6-3=

7 թիւը

1. 7-7=	2. 7+1=8	3. 8-6-1=	4. 7-3-2=
8-7=	7+1=10	8-5-1=	8-3-2=
8-1=	7+1=9	8-4-1=	9-3-2=
9-7=	7+1=7	8-3-1=	6-4-1=
9-2=	1+1=8	9-7-2=	6-3-1=
9-6=	2+1=9	9-7-1=	7-2-3=
10-7=	3+1=10	7-6-1=	7-2-4=

8 եւ 9 թիւերը

1. 8-8=	2. 2+1=10	3. 9-1-5=	4. 10-1-1=
9-8=	3+1=10	9-1-4=	10-1-5=
10-8=	2+1=9	9-1-3=	10-1-6=
9-9=	1+1=9	8-6-2=	10-4-3=
10-9=	8+1=9	8-5-2=	10-3-2=
7-7=	8+1=10	8-2-2=	10-1-8=
8-5=	9+1=10	9-3-3=	10-8-1=

10-ԷՆ ՄԻՆՁԵՒ 20 թԻԻԵՐԸ

ԹԱՆՁՐԱՑԵԱԼ ԿԵՐՊՊԿ ՊԱՏԿԵՐԱՑՆԵԼ

	11	Տասնը-մէկ
	12	Տասնը-երկու
	13	Տասնը-երեք
	14	Տասնը-չորս
	15	Տասնը-հինգ
	16	Տասնը-վեց
	17	Տասնը-եօթը
	18	Տասնը-ութը
	19	Տասնը-ինը
	20	Երկու տասը — քսան

ԱՅԱԻԵԼՈՒՄ

10 թիւին վրայ

1. 10+ 2=	2. 10+ =15	3. 5+5+5=
10+ 4=	10+ =18	8+2+6=
10+ 6=	10+ =11	4+6+2=
10+ 8=	10+ =17	7+3+7=
10+ 1=	10+ =19	1+9+2=
10+ 5=	10+ =12	2+8+8=
10+ 3=	10+ =20	3+7+6=
10+ 7=	10+ =13	9+1+9=
10+ 9=	10+ =16	9+1+8=
10+10=	10+ =14	7+3+2=

10 թիւը

1. 5+10=	2. +10=12	3. 2+7+10=
7+10=	+10=18	4+5+10=
2+10=	+10=16	3+2+10=
6+10=	+10=11	6+1+10=
8+10=	+10=19	6+4+10=
10+10=	+10=13	6+3+10=
1+10=	+10=17	5+4+10=
3+10=	+10=14	5+1+10=
9+10=	+10=20	1+6+10=
4+10=	+10=15	1+4+10=

1 թիւը

1. 8+1=	2. 1+ 7=	3. 15+ =16	4. 12+1+1=
18+1=	1+17=	18+ =19	17+1+1=
4+1=	1+ 4=	1+ = 7	16+1+1=
14+1=	1+14=	1+ =18	10+4+1=
2+1=	1+ 6=	1+ =12	10+8+1=
12+1=	1+16=	1+ =17	10+5+1=
3+1=	1+ 9=	1+ =20	18+1+1=
13+1=	1+19=	1+ =15	13+1+1=

2 թիւը

1. 2+2=	2. 2+3=	3. 2+.=16	4. 15+2+2=
12+2=	2+13=	2+.=12	16+1+2=
6+2=	2+7=	2+.=18	13+2+2=
16+2=	2+17=	2+.=13	13+1+2=
4+2=	2+8=	2+.=15	10+4+2=
14+2=	2+18=	2+.=20	10+6+2=
5+2=	2+4=	2+.=14	15+1+2=
15+2=	2+14=	2+.=17	13+1+2=

3 թիւը

1. 5+3=	2. 3+3=	3. 3+.=13	4. 12+2+3=
15+3=	3+13=	3+.=16	12+1+3=
4+3=	3+7=	3+.=18	12+3+3=
14+3=	3+17=	3+.=14	11+1+3=
6+3=	3+5=	3+.=17	11+2+3=
16+3=	3+15=	3+.=20	11+3+3=
3+3=	3+2=	3+.=15	16+1+3=
13+3=	3+12=	3+.=19	14+2+3=

4 թիւը

1. 4+4=	2. 4+12=	3. 4+.=14	4. 12+2+4=
14+4=	4+15=	4+.=16	12+3+4=
2+4=	4+11=	4+.=20	12+4+4=
12+4=	4+10=	4+.=18	11+2+4=
1+4=	4+16=	4+.=9	11+4+2=
11+4=	4+13=	4+.=19	11+1+4=
6+4=	4+14=	4+.=7	11+1+4=
16+4=	4+5=	4+.=17	14+2+4=

5 թիւը

1. 5+5=	2. 5+12=	3. 5+.=9	4. 7+3+5=
15+5=	5+14=	5+.=19	12+1+5=
1+5=	5+3=	5+.=6	12+2+5=
11+5=	5+13=	5+.=16	12+3+5=
3+5=	5+10=	5+.=8	11+5+4=
13+5=	5+1=	5+.=18	11+1+5=
4+5=	5+11=	2+.=7	11+2+5=
14+5=	5+4=	5+.=17	11+5+3=

6 թիւը

1. 2+6=	2. 6+10=	3. 6+.=7	4. 11+6+1=
12+6=	6+12=	6+.=17	11+6+2=
1+6=	6+11=	6+.=8	11+6+3=
11+6=	6+14=	6+.=18	12+1+6=
3+6=	6+3=	6+.=9	12+2+6=
13+6=	6+13=	6+.=19	13+6+1=
4+6=	6+4=	6+.=10	13+1+6=
14+6=	6+2=	6+.=20	10+2+6=

7 թիւը

1. 1+7=	2. 7+2=	3. 7+.=17	4. 11+7+1=
11+7=	7+12=	7+.=8	11+1+7=
3+7=	7+3=	7+.=18	11+7+2=
13+7=	7+13=	7+.=10	11+7+0=
2+7=	7+1=	7+.=20	12+7+1=
12+7=	7+11=	7+.=9	12+1+7=
10+7=	7+0=	7+.=19	10+2+7=
14+3=	7+10=	7+.=7	10+3+7=

8 և 9 թիւերը

1. 1+8=	2. 8+1=	3. 8+.=18	4. 7+3+8=
11+8=	8+11=	8+.=10	6+4+8=
1+9=	8+2=	8+.=20	5+5+9=
11+9=	8+12=	8+.=9	12+1+4=
2+8=	8+0=	8+.=19	11+8+1=
12+8=	8+10=	9+.=10	11+1+8=
3+5=	8+1=	9+.=20	12+8+0=
13+5=	9+11=	9+.=19	11+0+9=

Բ. ԲԱՐՁՈՒՄ

Միասորներու պակսեցումը

1. 12-2=	2. 12-.=10	3. 12+3-5=
17-7=	16-.=10	14+4-8=
16-6=	19-.=10	16+2-8=
14-4=	14-.=10	11+4-5=
13-3=	11-.=10	12+1-3=
11-1=	13-.=10	17+1-8=
19-9=	18-.=10	17+2-9=
18-8=	15-.=10	13+3-6=
15-5=	17-.=10	14+2-6=

1 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 6-1=	2. 18- . =17	3. 12+5-1=
16-1=	14- . =13	13+3-1=
9-1=	19- . =10	19+1-1=
19-1=	16- . =15	14+5-1=
8-1=	. -1=12	12+3-1=
18-1=	. -1=18	11+7-1=
4-1=	. -1=19	11+4-1=
14-1=	. -1=16	10+9-1=

2 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 4-2=	2. 17- . =15	3. 16-1-2=
14-2=	14- . =12	16-2-2=
6-2=	13- . =11	14-1-2=
16-2=	. -2=16	18-2-2=
5-2=	. -2=17	13+5-2=
7-2=	. -2=10	16+4-2=
17-2=	. -2=14	17+1-2=
	. -2=18	13+3-2=

3 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 8-3=	2. 17- . =14	3. 18-1-2=
18-3=	14- . =11	18-2-3=
6-3=	19- . =16	17-2-3=
16-3=	20- . =17	17-3-3=
4-3=	. -3=10	16+2-3=
14-3=	. -3=16	16+1-2=
9-3=	. -3=15	14+5-3=
19-3=	. -3=13	15+5-2=

4 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 4-4=	2. 19- . =15	3. 15-1-4=
14-4=	16- . =12	18-2-4=
5-4=	20- . =16	19-3-4=
15-4=	. -4=11	16-2-4=
6-4=	. -4=15	13+6-3=
16-4=	. -4=12	13+6-4=
8-4=	. -4=13	15+2-4=
18-4=	. -4=14	15+5-4=

5 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 5-5=	2. 16- . =11	3. 18-1-5=
15-5=	19- . =14	18-2-5=
7-5=	18- . =13	18-3-5=
17-5=	. -5=15	19-2-5=
9-5=	. -5=2	19-3-5=
19-5=	. -5=12	19-4-5=
10-5=	. -5=4	16+2-5=
20-5=	. -5=14	16+4-5=

6 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 8-6=	2. 18- . =12	3. 10+9-6=
18-6=	18- . =15	12+5-6=
10-6=	18- . =14	13+4-6=
20-6=	. -6=10	19+1-6=
9-6=	. -6=13	18-1-6=
19-6=	. -6=14	19-2-6=
7-6=	. -6=12	20-4-6=
17-6=	. -6=11	20-5-1=

7 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 7-7=	2. 20- . =16	3. 10+9-7=
17-7=	20- . =15	11+6-7=
10-7=	20- . =14	12+8-7=
20-7=	20- . =13	13+7-7=
8-7=	. -7=11	19-1-7=
18-7=	. -7=12	18-1-7=
9-7=	. -7=10	20-3-7=
19-7=	. -7=13	20-7-2=

8 𐌺 9 𐌱𐌿𐌺𐌹

1. 8-8=	2. 19- . =11	3. 10+10-9=
18-8=	19- . =10	10+10-8=
9-9=	18- . =10	10+10-7=
19-9=	20- . =11	20-10-6=
10-8=	20- . =12	20-10-8=
20-8=	. -8=11	20-1-6=
10-9=	. -9=11	20-8-1=
20-9=	. -8=12	20-8-2=

Թիւերը 1 էն յինչեւ 20

Ա. ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ

9 թիւին քովը

$$9+3 = \begin{cases} 9+1=10 \\ 10+2=12 \end{cases}$$

- $9+2=$
 $9+4=$
 $9+3=$
 $9+5=$
 $9+6=$
 $9+8=$
 $9+9=$
 $9+7=$

- $9+ = 12$
 $9+ = 14$
 $9+ = 11$
 $9+ = 17$
 $9+ = 15$
 $9+ = 18$
 $9+ = 16$
 $9+ = 13$

- $5+4+4=$
 $8+1+9=$
 $6+3+5=$
 $7+2+6=$
 $3+6+3=$
 $9+2+4=$
 $9+6+5=$
 $9+2+2=$

8 թիւին քովը

$$8+4 = \begin{cases} 8+2=10 \\ 10+2=12 \end{cases}$$

- $8+2=$
 $8+4=$
 $8+6=$
 $8+8=$
 $8+5=$
 $8+7=$
 $8+9=$
 $8+3=$

- $8+ = 11$
 $8+ = 15$
 $8+ = 17$
 $8+ = 12$
 $8+ = 13$
 $8+ = 16$
 $8+ = 14$
 $8+ = 10$

- $5+3+4=$
 $6+2+8=$
 $8+3+3=$
 $8+5+5=$
 $8+4+4=$
 $8+2+6=$
 $8+1+7=$
 $5+4+6=$

7 թիւին քովը

$$7+5 = \begin{cases} 7+3=10 \\ 10+2=12 \end{cases}$$

- $7+3=$
 $7+4=$
 $7+5=$
 $7+2=$
 $7+6=$
 $7+8=$
 $7+7=$
 $7+9=$

- $7+ = 12$
 $7+ = 14$
 $7+ = 11$
 $7+ = 10$
 $7+ = 17$
 $7+ = 13$
 $7+ = 15$
 $7+ = 16$

- $7+4+6=$
 $7+5+6=$
 $7+7+6=$
 $5+2+8=$
 $9-2+3=$
 $8-1+6=$
 $10-3+3=$
 $10-3+7=$

6 թիւին քովը

$$6+5 = \begin{cases} 6+4=10 \\ 10+1=11 \end{cases}$$

- $6+4=$
 $6+6=$
 $6+3=$
 $6+7=$
 $6+2=$
 $6+8=$
 $6+1=$
 $6+9=$

- $6+ = 12$
 $6+ = 10$
 $6+ = 13$
 $6+ = 15$
 $6+ = 9$
 $6+ = 11$
 $6+ = 14$
 $6+ = 16$

- $6+6+6=$
 $6+5+5=$
 $6+4+4=$
 $6+5+6=$
 $9-3+8=$
 $8-2+9=$
 $10-4+7=$
 $10-4-4=$

5 թիւին քովը

$$5+6 = \begin{cases} 5+5=10 \\ 10+1=11 \end{cases}$$

- $5+5=$
 $5+3=$
 $5+6=$
 $5+8=$
 $5+9=$
 $5+7=$
 $5+4=$
 $5+2=$

- $5+ = 8$
 $5+ = 10$
 $5+ = 12$
 $5+ = 14$
 $5+ = 13$
 $5+ = 11$
 $5+ = 16$
 $5+ = 15$

- $5+6+4=$
 $5+5+5=$
 $5+7+7=$
 $5+7+3=$
 $5+6+6=$
 $5+6+8=$
 $5+8+3=$
 $5+8+7=$

4, 3 եւ 2 թիւերուն քովը

- $4+6=$
 $4+8=$
 $4+7=$
 $4+9=$
 $3+7=$
 $3+9=$
 $3+8=$
 $2+9=$

- $4+ = 10$
 $4+ = 11$
 $3+ = 11$
 $2+ = 11$
 $3+ = 12$
 $4+ = 12$
 $4+ = 13$
 $4+ = 14$

- $2+9+9=$
 $2+8+8=$
 $3+7+7=$
 $3+8+8=$
 $3+8+9=$
 $10-6+8=$
 $10-7+9=$
 $10-8+9=$

Բ.ԲԱՐՁՈՒՄ

11- թիւէն

$$11-5= \begin{cases} 11-1=10 \\ 10-4=6 \end{cases}$$

1. 11-1=	2. 11-.=9	3. 11-1-5=
11-3=	11-.=8	11-3-4=
11-7=	11-.=7	11-5-5=
11-5=	11-.=4	11-6-2=
11-6=	11-.=6	(11-6)+4=
11-8=	11-.=5	(11-7)+8=
11-4=	11-.=3	(11-7)+7=
11-2=	11-.=2	(11-9)+3=

12 թիւէն

$$12-4= \begin{cases} 12-2=10 \\ 10-2=8 \end{cases}$$

1. 12-2=	2. 12-.=10	3. 12-2-2=
12-6=	12-.=8	12-4-4=
12-3=	12-.=6	12-3-3=
12-5=	12-.=4	12-6-6=
12-8=	12-.=7	12-8-1=
12-4=	12-.=5	(7+5)-3=
12-7=	12-.=9	(6+6)-4=
12-9=	12-.=2	(9+3)-7=

13 թիւէն

$$13-4= \begin{cases} 13-3=10 \\ 10-1=9 \end{cases}$$

1. 13-3=	2. 13-.=12	3. 13-5-5=
13-5=	13-.=8	13-6-6=
13-6=	13-.=9	13-4-4=
13-8=	13-.=10	13-3-3=
13-4=	13-.=7	(8+5)-7=
13-7=	13-.=5	(7+6)-8=
13-9=	13-.=4	(8+5)-9=
13-2=	13-.=6	(9+4)-7=

14 թիւէն

$$14-6= \begin{cases} 14-4=10 \\ 10-2=8 \end{cases}$$

1. 14-4=	2. 14-.=10	3. 14-5-5=
14-2=	14-.=12	14-6-6=
14-6=	14-.=8	14-7-7=
14-9=	14-.=6	14-4-4=
14-8=	14-.=5	(11+3)-2=
14-7=	14-.=9	(12+2)-8=
14-5=	14-.=7	(6+8)-9=
14-3=	14-.=4	(7+7)-7=

15 թիւէն

$$15-7= \begin{cases} 15-5=10 \\ 10-2=8 \end{cases}$$

1. 15-5=	2. 15-.=12	3. 15-6-6=
15-6=	15-.=10	15-5-5=
15-3=	15-.=8	15-8-4=
15-7=	15-.=6	15-7-7=
15-4=	15-.=5	(8+7)-6=
15-9=	15-.=7	(9+6)-8=
15-8=	15-.=9	(9+6)-7=
15-1=	15-.=14	(8+7)-9=

16, 17 և 18 թիւերէն

1. 16-6=	2. 16-.=8	3. (8+8)-9=
17-7=	16-.=9	(8+9)-9=
18-8=	16-.=7	(9+9)-9=
16-7=	17-.=7	(7+9)-8=
16-8=	17-.=8	(7+9)-9=
18-9=	17-.=9	(9+7)-7=
17-9=	18-.=8	16-7-7=
16-9=	18-.=9	17-9-8=
17-7=	18-.=10	16-8-8=

Գ. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ

1 դոյր = 2 առարկայի

1. $2 \times 4 =$	2. $(2 \times 5) + 5 =$	3. $2 \times . = 8$
$2 \times 3 =$	$(2 \times 5) + 8 =$	$2 \times . = 4$
$2 \times 2 =$	$(2 \times 4) + 4 =$	$2 \times . = 6$
$2 \times 5 =$	$(2 \times 4) + 8 =$	$2 \times . = 2$
$2 \times 1 =$	$(2 \times 4) + 6 =$	$2 \times . = 10$

4.— 3 շաբաթ ունեի, 1 հասր կերույ. ֆանի շաբաթ մնաց.

5.— Գոհարիկ 3 խնձոր առաւ հորմէն. եղբայրք 1 խնձոր պակաս առաւ. եղբայրք ֆանի՞ խնձոր ունի:

6.— Ամէն մէկ մտնֆիս մէջ 2 գնդակ ունիմ. ամէնը ֆանի՞ գնդակ ունիմ:

7.— Մարիամ 8 սարեկան է, իսկ ֆոյրք 6 սարի արեղի մեծ է անկէ. ֆոյրք ֆանի՞ սարեկան է:

8.— Ռաւոցիլ մը օրը 5 դաս կուսայ. ֆանի՞ դաս պիտի սայ 4 օրուան մէջ:

9.— Գարոցի մը մէջ 5 դասարան կայ ամէն մէկը 3 պատահանով. բոլորք ֆանի՞ պատահան կայ:

10.— 8 երես գրեղիֆ գիր ունեի. 5 երեսը գրեցի. գրեղիֆ ֆանի՞ երես մնաց:

1.— $7 = 4 + .$	2.— $7 = 3 \times 2 + .$
$7 = 3 + .$	$7 = 1 + . \times 2$
$7 = 1 \times 4 + .$	$3 \times 2 + 1 =$
$7 = 3 + . - 4$	$1 + 3 \times 2 =$
$1 = 4 + 1 - .$	$8 = 3 + . \times 5$

3.— Օր մը պարտեցին առագանին եզերֆը 9 թռչուններ կեցած՝ հացի կտոր մը կը կցեցին. երբ պարտեց մսայ. թռչունները թռան, բացի 2 հասեան որ չեին տեսած զիս. ֆանի՞ թռչուն կերան այլ հացի կտորը:

4. $(2 \times 5) + 10 =$	5. $(2 \times 4) + 12 =$	6. $(2 \times 5) - 6 =$
$(2 \times 4) + 10 =$	$(2 \times 2) + 11 =$	$(2 \times 5) - 8 =$
$(2 \times 3) + 12 =$	$(2 \times 3) + 15 =$	$(2 \times 4) - 3 =$
$(2 \times 3) + 14 =$	$(2 \times 3) + 13 =$	$(2 \times 4) - 5 =$
$(2 \times 2) + 13 =$	$(2 \times 3) + 9 =$	$(2 \times 3) - 4 =$

7.— Յոյսեֆ ունեւ 5 խնձոր, 1 ալ մայրք տուաւ. ֆա՞նի խնձոր եղաւ:

8.— Եղբայրս ունեւ 6 նարինջ, 4 ալ մայրս տուաւ ֆա՞նի նարինջ եղաւ:

9.— Մեր դասարանի ամէն մէկ նստարանին վրայ 4 աշակերտ կը նստի. 3 նստարանի վրայ ֆա՞նի աշակերտ պիտի նստին:

10.— $3 \times 1 =$	11.— $(3 \times 3) + 1 =$	12.— $3 \times . = 6$
$3 \times 3 =$	$(3 \times 3) + 5 =$	$2 \times . = 6$
$2 \times 3 =$	$(3 \times 3) + 4 =$	$3 \times . = 3$
$3 \times 2 =$	$(3 \times 3) + 9 =$	$3 \times . = 3$
$2 \times 2 =$	$(3 \times 3) + 7 =$	$2 \times . = 8$

13.— Գրանուկ մը կը ծախուի 10 շեֆայի. ֆա՞նի պիտի վճարեմ 2 գրանուկի համար:

14.— Մեր տունը օրը 5 հիւր կուգայ. ֆա՞նի հիւր պիտի ունենամ 3 օրուան մէջ:

15.— Աշակերտ մը 2 տեսակ գներ է 1 հասր 5 սանրիմ եւ ուրիշ տեսակ մըն ալ 10 սանրիմի. ընդամենը ֆա՞նի սանրիմ վճարեւ է:

16.- $(3 \times 2) + 6 =$	17.- $(3 \times 3) - 4 =$	18.- $(3 \times 3) - 5 =$
$(3 \times 2) + 4 =$	$(2 \times 3) - 4 =$	$(3 \times 3) + 5 =$
$(3 \times 2) + 9 =$	$(3 \times 3) - 2 =$	$(3 \times 2) - 3 =$
$(3 \times 2) + 8 =$	$(2 \times 3) - 2 =$	$(3 \times 2) + 3 =$

19.—Մէկ ձեռքիս մէջ 10 ընկոյզ, միւսին մէջ 8 ընկոյզ ունիմ. ընդամենը քանի՞ ընկոյզ ունիմ.
 20.—Մեր պարտեզին մէջ 8 սանձի եւ 7 կեռասի ծառ կայ. ընդամենը քանի՞ ծառ կայ պարտեզի մէջ.
 21.—Մարգագետնի մը մէջ 8 ոյխար եւ 5 գառնուկ կայ. մարգագետնին մէջ ընդամենը քանի՞ անասուն կայ.

22.- $4 \times 1 =$	23.- $(4 \times 2) + 2 =$	24 - $(4 \times 2) - 3 =$
$4 \times 2 =$	$(4 \times 2) + 6 =$	$(4 \times 2) - 5 =$
$5 \times 1 =$	$(4 \times 1) + 7 =$	$(5 \times 2) - 6 =$
$5 \times 2 =$	$(5 \times 2) + 6 =$	$(5 \times 2) - 4 =$
$2 \times 5 =$	$(5 \times 2) + 9 =$	$(4 \times 1) - 3 =$

25.—Կողով մը 4 նարինջ կը պարունակէ. նմանօրինակ 2 կողովներ քանի՞ նարինջ կը պարունակեն.
 26.—4 աղբաս աշակերտներու 5 սկան դուր սրուեցաւ. ընդամենը քանի՞ դուր սրուեցաւ.
 27.—3 ձիւղի վրայ 3 սկան ձկնորսական քանակ եւ, իսկ յորորոշ ձիւղին վրայ քանակ եւ 5 ձկնորսական. ընդամենը յորս ձիւղին վրայ քանի՞ ձկնորսական քանակ եւ.

28.— $4 \times = 8$	29.— 1 գոյգ = 2 իրի
$2 \times = 8$	3 գոյգ = ..
$5 \times = 10$	5 գոյգ = ..
$2 \times = 10$	4 գոյգ = ..

30.—Հայր մը իր տղոց համար գներ է 4 գոյգ կօշիկ եւ 5 գոյգ գուրպայ. քանի՞ կօշիկ եւ քանի՞ գուրպայ գներ է.
 31.—Հարուս մարդ մը 4 աղբասի 4 սկան շապիկ տուաւ. ընդամենը քանի՞ շապիկ տուաւ.
 32.—Տղայ մը կ'աւնէ օրը 2 տեսակ. 6 օրը քանի՞ տեսակ պիտի աւնէ.
 33.—Գիւղացի մը 7 հաւու, 4 բաղի, եւ 5 սագի հարկիքներ ունէր. ընդամենը քանի՞ հարկիք ունէր.
 34.—Չարպէլ 9 խնձոր ունէր, 7 հաս ալ մայրը տրուաւ. որոնցմէ 3 հասը կերաւ եւ 3 հասն ալ իր եղբորը տուաւ. ինչքո՞ւնք մնաց.
 35.—Մէկ ձիւ համար 4 պայտ պէտք է. 3 ձիւ համար քանի՞ պայտ պէտք է.
 36.—Պերձուհի 5 գնդակ ունի գրպանը, աջ ձեռքին մէջ ալ 3 հաս, ձախ ձեռքին մէջն ալ 2 հաս, որոնցմէ 4 հասը տուաւ եղբորը. ընդամենը քանի՞ գնդակ ունի.
 37.—Որտեղ մը 8 բոյնն սպաննեց մէկ հարուստով. քանի՞ բոյնն սպաննեց երկու հարուստով.

38.-	$6 \times 1 =$	39.-	$(6 \times 1) + 9 =$	40.-	$(9 \times 1) - 4 =$
	$8 \times 1 =$		$(8 \times 1) + 4 =$		$(8 \times 1) - 3 =$
	$7 \times 1 =$		$(9 \times 1) + 5 =$		$(7 \times 1) - 6 =$
	$9 \times 1 =$		$(9 \times 1) + 6 =$		$(6 \times 1) - 4 =$
	$10 \times 1 =$		$(1 \times 9) + 1 =$		$(10 \times 1) - 5 =$

41.— Հովիւ մը 5 գոյգ անձակ էր 4 գոյգ սեր գառնակ ծախեց. ընդամենը ֆա՞նի գառնակ ծախած է:

42.— Գիւղացի մը 2 գոյգ մասաղ էր 3 գոյգ սարիքն առած եզներ ուներ. ընդամենը ֆա՞նի եզ ուներ:

43.— Այխար մը 2 եղջիր ունի, 6 այխար ֆա՞նի եղջիր ունին:

44.— Մեկ 3 եղբայր էր 2 ֆոյր եւս, ամեկն իս ֆա՞նի կողի եւս. երե կայրս ալ մեկեղ կաշուեմ ֆա՞նի կրկան:

45.— Ակնուհին սկիւղ 3 սարիքի ծառ, 7 դեղձի էր 8 խնձորի ծառ. ընդամենը ֆա՞նի ծառ սկիւղ:

46.— Մեր անշատեւակը 4 պատահան ունի, իրաֆանյիր պատահան 3 ապակի ունի. սենեակը ֆա՞նի ապակի ունի:

47.— Պարեգի մը մէջ 3 կարգ ծառ սկիւռած է, իրաֆանյիր կարգ 4 ծառ կը պարունակէ. պարեգը ֆա՞նի ծառ ունի:

48.— Բարեւեր անձ մը 5 աղֆաս աշակերտն իններու 4 ալան ձեռակ շուար. ընդամենը ֆա՞նի ձեռակ շուար:

49.— Բարի կայր մը 10 որբերու 2 ալան շապիկ տրար. ընդամենը ֆա՞նի շապիկ շուար:

Դ. ԲԱԺԱՆՈՒՄ

1.-	$4 : 2 =$	2.-	6- ին $1/2 =$	3.-	$2 \times 5 =$
	$8 : 2 =$		4 ,, $1/2 =$		$2 \times 2 =$
	$2 : 2 =$		8 ,, $1/2 =$		$2 \times 4 =$
	$6 : 2 =$		2 ,, $1/2 =$		$2 \times 1 =$
	$10 : 2 =$		10 ,, $1/2 =$		$2 \times 3 =$

4.— 2 տղայ 10 ընկոյգ իրարու մէջ բաժնեցին. իրաֆանյիրը ֆա՞նի ընկոյգ առար:

5.— Արամ 8 անիկն ուներ, որոնցմէ կէսը իր ֆրոյքը տուար. իրեն ֆա՞նի անիկն մնաց:

6.— Երանիկ պնակով 17 կարկանդակ կը սաներ. 5 հասը կատուն գողցար. ֆա՞նի հաս մնաց:

7.— 16 խնձոր բաժնեցին իրենց մէջ 2 ընկերներ հաւասար չափով, ամեն մեկուն ֆա՞նի խնձոր ինկար:

8.— Յակոբ ուներ 15 աղանի, 5 հասը անորեց իր ընկերոջ ֆոյքը ֆա՞նի հաս մնաց:

9.— Շմարուն էր Վարդան իրենց ֆրոյքը մէջ մեկ սանձ տրին, ֆոյքը առաջուրմէ 5 սանձ ուներ, ֆա՞նի սանձ ունեցար հիմա:

10.— Լուսի էր Սրբուհի միասին բաժնեցին իրենց մէջ 12 բաշկինակ. ֆա՞նիկան բաշկինակ առար ամեն մեկը:

11.-3:3=	12.- 3X.=6	13.- 6 ին 1/2=	14.- 4X2+2:5=
6:3=	2X.=6	8 ,, 1/2=	2X2+6:2=
9:3=	3X.=9	3 X 3 =	3X3+1:2=
6:2=	3X.=3	3 X 2 =	3X4+3:5=
8:2=	2X.=8	3 X 1 =	8X1+2:2=
4:2=	4X.=8	5 X 1 =	5X1+5:2=
2:2=	8X.=2	6 X 1 =	6X1+4:2=

15.—Երեք ձիոյի վրայ հաւասար շարձով 9 ձկնորակ թառած են. իւրաքանչիւր ձիոյը քաճիկան ձկնորակ ունի

16.—16 ձկնորակ հաւասար շարձով 4 տղոց պիտի տան. ամեն մէկուն քաճիկան հաս կ'իջնայ:

17.—Տղայ մը 17 զնդակ ունէր. խաղալով 7 հաս կոր. սնցոց. քնովը որ շարժի մնաց.

18.- 4 : 4=	19.- 4 ին 1/2 =	20.- 6 : 6=
8 : 4=	4 ,, 1/4 =	8 : 8=
8 : 2=	8 ,, 1/2 =	7 : 7=
4 : 2=	8 ,, 1/4 =	9 : 9=
5 : 2=	10 ,, 1/8 =	5 : 5=
10 : 5=	6 ,, 1/2 =	1 : 1=

21.—8 զինուոր շարձած են 4 կարգի վրայ հաւասար շարձով. քաճիկան զինուոր կայ իւրաքանչիւր կարգի վրայ:

22.—10 մասիս հաւասարապէս բաժնեցի 5 աշակերտներու. իւրաքանչիւրը քաճիկան մասիս ստացաւ:

23.—Միսսի եւ Պետրոս միասին պիտի բաժնեն իրենց մէջ 20 խնձոր. քաճիկան խնձոր պիտի առնէ ամեն մէկը:

24.—8 հաւկիթ հաւասարապէս բաժնեցի 4 որսերու մէջ. քաճիկան հաւկիթ պիտի առնէ ամեն մէկը:

25.—4 օրուան մէջ 16 որսեր տոյաճան եղան. մէկ օրը քաճիկի որս մտնած է:

26.—Մարդ մը 10 աղբասաց 20 հաց ուրումը ինչու տուաւ. ամեն մէկ աղբասի քաճիկի հաց ինչու:

27.- 2X =	28.- 1+1=	29.- 2-1=	30.- 1:1=
2X2=	3+3=	2-2=	2:2=
2X4=	4+4=	3-3=	3:3=
2X5=	5+5=	4-4=	4:4=
2X6=	6+6=	5-5=	5:5=

Ե. ՉԱՓՈՒՄ

1.— 2 ռ. 4 ին մեջ =	2.— 10 իր = . զոյգ
2 ռ. 6 ին մեջ =	8 „ = . „
2 ռ. 2 ին մեջ =	6 „ = . „
2 ռ. 8 ին մեջ =	4 „ = . „
2 ռ. 10 ին մեջ =	2 „ = . „

3.— 10 ընկոյց բաժնուեցաւ խումբ մը տղայքներու երեք խումբանց իւրը 2 ական ընկոյց առնէ. քանի տղա էին.

4.— Մարդ մը 4 օրուան մեջ 3 օրաբերք ստացաւ 6 օրուան մեջ քանի օրաբերք ստացաւ:

5.— Հաւանոցի մը մեջ 7 զոյգ հաւ կար. անոնց կէտք աղուեք ստաւ. քանի հաւ ողջ մնաց:

6.— 6 զոյգ աղուների քանի հաւ աղուների է:

7.— Դուռ 7 սարեկան էս. քանի սարի վերջը 15 սարեկան կ'ըլլաս:

8.— 3 ռ. 6 ին մեջ =	9.— . $\times 3 = 9$	10.— 3 \times . = 9
3 ռ. 3 ին մեջ =	. $\times 3 = 6$	2 \times . = 6
3 ռ. 9 ին մեջ =	. $\times 2 = 8$	6 \times . = 6
2 ռ. 6 ին մեջ =	. $\times 2 = 4$	3 \times . = 9
2 ռ. 8 ին մեջ =	. $\times 2 = 10$	3 \times . = 3

11.— 6 Ինձոր քանի տղայքներու մեջ պիտի բաժնուի. երեք անէն մէկը առնէ 3 ական խումբ:

12.— 3 կարգի վրայ շիշեր դրուած են. ամեն մէկ կարգին մեջ 4 շիշ կայ. քանի շիշ կայ ամենը:

13.— Արեւելուի 12 զուլպայ պիտի հիւսէ. 1 զոյգ զուլպային համար 1 կծիկ բամպակ պէտք է. ամենը քանի կծիկ պէտք է:

14.— 4 ռ. 8 ին մեջ =	15.— . $\times 4 = 8$	16.— 2 \times . = 8
4 ռ. 4 ին մեջ =	. $\times 2 = 8$	4 \times . = 8
2 ռ. 8 ին մեջ =	. $\times 1 = 8$	8 \times . = 8
5 ռ. 5 ին մեջ =	. $\times 5 = 10$	5 \times . = 10
5 ռ. 10 ին մեջ =	. $\times 2 = 10$	2 \times . = 10

17.— Մարդ մը մէկ տղային այսպէս արժար դրաւ առաւ. 7 հասր ձամբակ կորսնցուց քանի հաս դրաւ մնաց:

18.— Մանկիկ օրը 4 կարճ կը մանէ. 4 օրուան մեջ քանի կարճ կը մանէ:

19.— Քանի կծիկ բամպակ պէտք է 18 զուլպայի համար. երեք 1 զուլպայի համար 2 կծիկ պէտք ըլլալ:

17.— 6 ռ. 6 ին մեջ =	21.— . $\times 6 = 6$	22.— 9 \times = 9
8 ռ. 8 ին մեջ =	. $\times 1 = 6$	1 \times . = 9
7 ռ. 7 ին մեջ =	. $\times 8 = 8$	7 \times . = 1
9 ռ. 9 ին մեջ =	. $\times 1 = 8$	1 \times . = 7
10 ռ. 10 ին մեջ =	. $\times 1 = 10$	1 \times . = 10

23.— Երեք մէկ երկվեցեակ 12 հաս է. $\frac{1}{2}$ -ը քանի հաս կընէ:

24.— Քանի զոյգ կոշիկ կընէ 18 կոշիկը:

2. ԴՐԱՄՆԵՐ

Ա.— ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՎԵՂ գործածուած դրամները յորս տեսակ են.

1.— ՄԷԹՎԱԼԻՔ դրամներն են. 2½ սակրիւ, 5 սակրիւ, 10 սակրիւ եւ 20 սակրիւ:

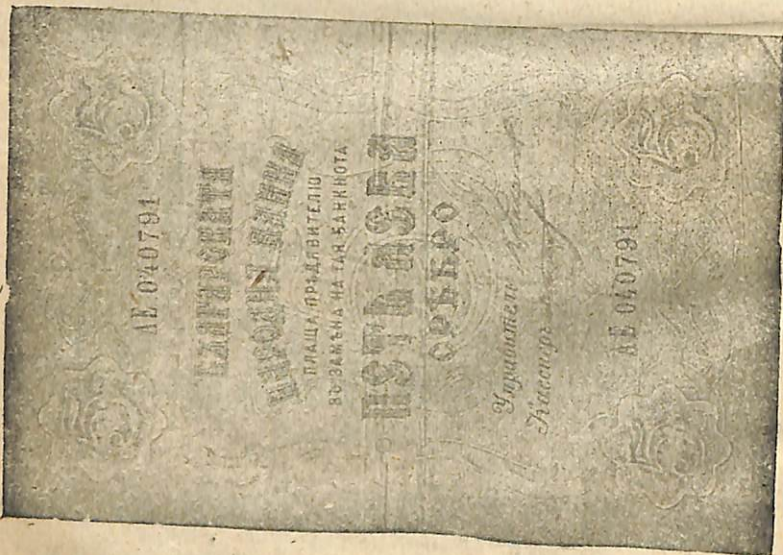
2.— ԱՐԾԱԹ դրամներն են, ½ լեվա, 1 լեվա, 2 լեվա եւ 5 լեվա:

3.— ՈՍԿԻ դրամներն են. 10 լեվա, 20 լեվա:

4. ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐՆ ԵՆ, 1 լեվա, 2 լեվա, 5 լեվա, 10 լեվա:

5.— Խաչիկ ուներ երկու ֆաւկի մէջ 5 սկան սանքիւ. ֆաւկի* սանքիւ ուներ աւեեր:

6.— Քարք փօքքայ մը կարծէ 5 սանքիւ. ֆաւկի* ֆարք-փօքքայ պիտի առնեւ 15 սանքիւով:

7.— Պէտրոս ուներ 17 սանքիւ. 10 սանքիւ մորսց-կանիկն տուաւ. քովը ֆաւկի* սանքիւ մնաց:

8.-	19-6+4=	9.-	20-.=16	10.-	13+3-.=15
	17-6+3=		18-.=12		11+5-.=10
	16-6+6=		16-.=10		14+4-.=12
	18-6+5=		19-.=16		15+3-.=14
	15-5+6=		17-.=11		16+3-.=13

11.— 5 գնդակը 10 լեվայի կոտան, 20 լեվայով ֆաւկի* գնդակ պիտի առնեւ:

12.— 2 1/2 սանքիւի վրայ ֆաւկի* սանքիւ պէտք է աւելցնեւ որպէսզի 5 սանքիւ ունենաւ:

13.— Գործարար մը օրը կը վաստկի 5 լեվա. ֆաւկի* օրուան մէջ պիտի վաստկի 20 լեվա:

Բ. ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ մէջ գործածուած դրամները յորս տեսակ են.

1) ՄԷԹԱԼԻԲ դրամներն են. 5 լեվիդա, 10 լեվիդա եւ 20 լեվիդա:

2) ԱՐԾԱԹ դրամներն են. 5 սրահնա, 10 սրահնա, 20 սրահնա:

3) ՈՍԿԻ դրամներն են. 10 սրահնա, 20 սրահնա:

4) ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐՆ են. 1/2 սրահնա, 1 սրահնա, 2 սրահնա, 5 սրահնա, 10 սրահնա:

5.— Բարսեղ 2 լեփդա ունի, Թորոս 3 եւ Համբարձում 10. քոչորը ֆանի՞ լեփդա կրնէ:

6.— Մաֆրուհի 12 սրահնա ունի, եղբայրը 4 սրահնա պակաս ունի. երկուքը մեկսեղ ֆանի՞ սրահնա ունին:

$$\begin{aligned}
 7. - & 6+3+5-2= \\
 & 6+6+3-4= \\
 & 6+7+5-4= \\
 & 6+5+5-3=
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 8. - & 3:3 \times 4-4= \\
 & 6:3 \times 4-8= \\
 & 9:3 \times 3-9= \\
 & 9:9 \times 6-6=
 \end{aligned}$$

9.— Հայր մը իր 5 տղոց 20 սրահնա բաժնեղ կուգէ. աւեկն մեկ տղայ ֆանի՞ սրահնա պիտի ընդունի:

10.— Մեւրոյ 18 սրահնա ունի, ինչորը անոր կեսը ունի. Մեւրոյ իրոցմեկն ֆանի՞ սրահնա աւելի ունի:

Գ. Թ.ՈՒՄԱՆԻՈՅ մէջ գործածուած դրամները չորս տեսակ են.

1) ՄԷԹԱԼԻԲ դրամներն են. 5 պան, 10 պան եւ 20 պան:

2) ԱՐԾԱԹ դրամներն են. 1/2 լեյ, 1 լեյ, 2 լեյ, 5 լեյ, 10 լեյ, 20 լեյ:

3) ՈՍԿԻ դրամներն են. 10 լեյ, 20 լեյ:

4) ԹՂԹԱԳՐԱՄՆԵՐՆ են. 1/2 լեյ, 1 լեյ, 2 լեյ, 5 լեյ, 10 լեյ, 20 լեյ:

5.— Մայր մը իր չորս որդիներէն աւեկն մեկուն 5 պան կուտայ. աւեկնը ֆանի՞ պան կրնէ:

6.— Մեկ լիւնը 3 լեյ է. 18 լեյով ֆանի՞ լիւնն կրնամ գնել:

7.— Անդրանիկ 4 հաս 1/2 լեյնց, 2 հաս 5 լեյնց, 8 հաս ալ 1 լեյնց քղբադրամ ունի. ընդամենը ֆանի՞ լեյ ունի:

$$\begin{aligned}
 8. - & 2 \times 5:2-5= \\
 & 3 \times 6:2-9= \\
 & 4 \times 5:4-5= \\
 & 5 \times 3:5-3=
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 9. - & 1 \times 7+3:2-5= \\
 & 7 \times 2+6:5-4= \\
 & 1 \times 8+4:4-3= \\
 & 8 \times 2+2:9-2=
 \end{aligned}$$

10.— Եթէ մեկ պակերը 6 լեյ է. 3 պակերը ֆանի՞ կարծէ:

Դ.— Թ.ՈՒՐԲԻՈՅ մէջ գործածուած դրամները չորս տեսակ են.

1) ՄԷԹԱԼԻԲ դրամներն են. 5 փարս, 10 փարս, 20 փարս:

2) ԱՐԾԱԹ դրամներն են. 1/2 դրուշ, 1 դրուշ, 2 դրուշ, 5 դրուշ, 10 դրուշ, 20 դրուշ: (Մէճ, ախէ)

3) ՈՍԿԻ դրամներն են. 1/4 ոսկի, 1/2 ոսկի, 1 ոսկի, 2 1/2 ոսկի եւ 5 ոսկի:

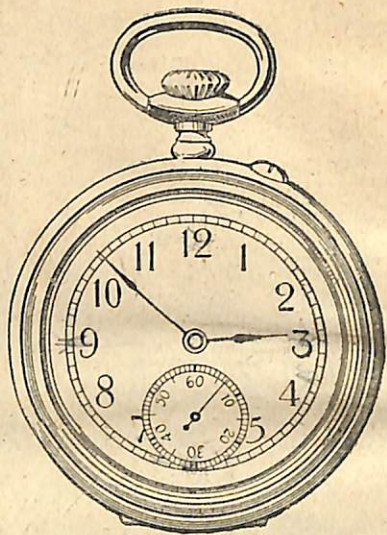
4) ԹՂԹԱԳՐԱՄՆԵՐՆ են. 2 1/2 դրուշ, 5 դրուշ, 10 դրուշ, 20 դրուշ:

5.— Միւսս երկու 1/2 դրուշնց, երեք 1 դրուշնց եւ երկու դրուշնց մը ունի. ֆանի՞ դրուշ ունի աւեկնը:

6.— Տուփ մը գրչածայր 9 դրուշ կարծէ. ի՞նչ կ'արծէ 2 տուփը:

7.— Մեկ ձմեռակ 5 դրուշ կարծէ. ֆանի՞ ձմեռակ կրնամ գնել 20 դրուշով:

Է. ԺԱՄԱՆԱԿ

1.— 1 ՏԱՐԻ = 12 ԱՄԻՍ

1. Յունուար	7. Յուլիս
2. Փետրուար	8. Օգոստոս
3. Մարտ	9. Սեպտեմբեր
4. Ապրիլ	10. Հոկտեմբեր
5. Մայիս	11. Նոյեմբեր
6. Յունիս	12. Դեկտեմբեր

2.— 1 ՇԱԲԱԹ = 7 ՕՐ

1. Երկուշաբթի	4. Հինգշաբթի
2. Երեքշաբթի	5. Ուրբաթ
3. Չորեքշաբթի	6. Շաբաթ
7. Կիրակի	

- 3.— Մեկ սարին ֆանի* ավիս ունի:
- 4.— Կես սարին ֆանի* ավիս ունի:
- 5.— Մեկ շաբաթը ֆանի* օր ունի:
- 6.— Ազապի 10 սարեկան է. եղբայրը անկէ 2 սարու մեծ է. եղբայրը ֆանի* սարեկան է:
- 7.— Ժամացոյցս 10 եւ 1/2 կը ցուցնէ, իսկ ժամը 11 է. ֆանի* ժամ ետ մնացած է ժամացոյցս:
- 8.— Մեկ մասիսը կարժէ 1/2 սրահիւս. 6 մասիսը ֆանի* սրահիւս կընէ:
- 9.— Սօժի իր հօրմէն օրը 2 պակ կապնէ. շաբաթը ֆանի* պակ պիտի առնէ:
- 10.— Սպասաւոր մը ավիսը 5 լեվա կը շահի. 2 ավիսը ֆանի* լեվա. 3 ավիսը ֆանի* լեվա. 4 ավիսը որչա՞փ կը շահի:
- 11.— Յարուսիսն ավե՛ն օր երես մը գիր կը գրէ. 2 շաբաթը ֆանի* երես կը գրէ:

- 12.— $4 \times 2 + 2 : 5 =$
- $2 \times 2 + 6 : 2 =$
- $3 \times 3 + 1 : 2 =$
- $3 \times 4 + 3 : 5 =$

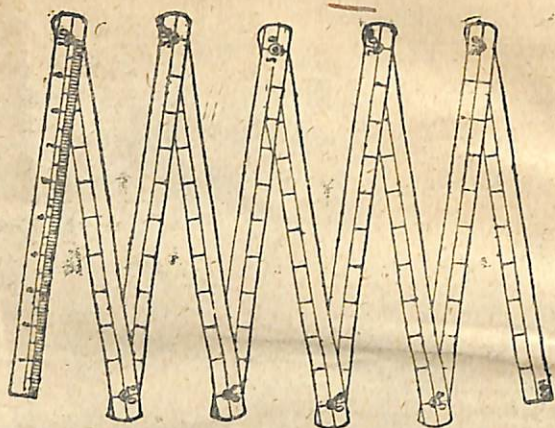
- 13.— $8 \times 1 + 2 : 2 =$
- $5 \times 1 + 5 : 2 =$
- $6 \times 1 + 4 : 2 =$
- $9 \times 1 + 9 : 3 =$

14.— Երէ որքի մը 5 փարս սաւ, ֆանի* որքերու կրնամ 20 փարս սար:

15.— Իսկուհի 19 դրուշ ունի, 7 դրուշով փողիսայ մը գնեց եւ 8 դրուշով ալ գիրք մը. քովը ֆանի* դրուշ մնաց:

Ը. ՄԷՔՐ

1.— 1 ՄԷՔՐ = 10 ՏԷՍԻՄԷՔՐ

2.— 1 ՏԷՍԻՄԷՔՐ = 10 ՍԱՆԹԻՄԷՔՐ

3.— Եթէ 3 մէքր կերպարը 15 շեփա է, 1 մէքրը քանի՞ շեփա է:

4.— Ճամբորդութիւն մը ըրի որ 1 շաբաթ տեւեց. քանի՞ օր ճամբորդեցի:

5.— Քանի՞ շապիկ կրնանք շինել 9 մէքր կտորով. եթէ մէկ շապիկի համար 3 մէքր կտոր կ'երայ:

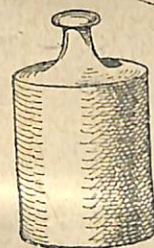
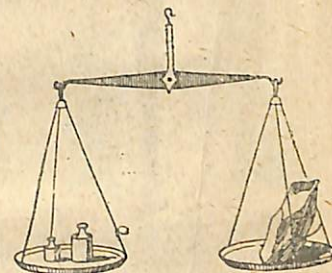
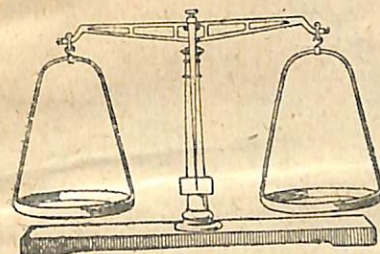
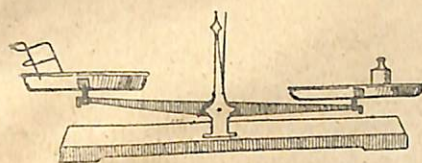
6.— Կէս տրակնա տուի 1 քաշկինակի համար. քանի՞ տրակնա պիտի տամ 20 քաշկինակի համար:

7.— Կտոր մը ժայպաեն 14 մէքր է. որիչ մը 5 մէքր է. երկուքը միասին քանի՞ մէքր է:

8.— Կար կարող կիւն մը 4 մէքր խաստ սոսա մէքրը 5 շեյնէ, պէտք եղած դրամին կետը վճարեց. որքան պարտական մնաց:

9.— Մէքր մը յուսն կարծէ 16 դրոշ. քանի՞ դրոշ կրնէ 1/4 մէքրը:

Թ. ՔԻԼՈԿՐԱՄ

(1 քիլոգրամ)

(1/2 քիլոգրամ) (1/4 քիլոգրամ)

1.— 1 ԵՐԿՎԵՑԵՂ (տուղինա) = 12

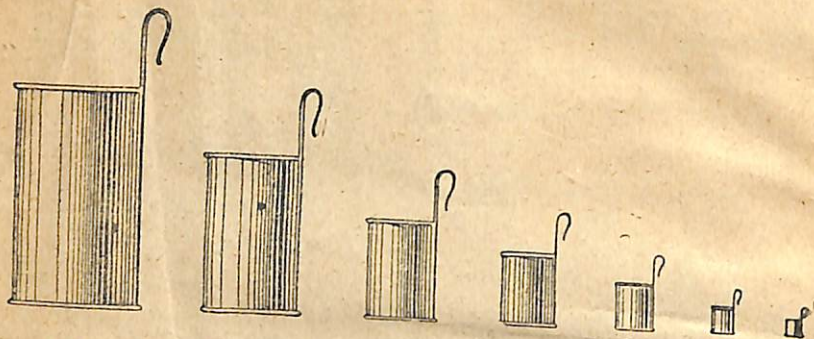
2.— Գօղոս եւ Սարգեանի 1/2 քիլոգրամ շաքար գնեցին, 1/4 քիլոգրամը կերան. իրարնիկէ քանի՞ քիլոգրամ մնաց:

3.— Մէկ մէքրը 10 տետրէքր է. 2 մէքրին մէկ քանի՞ տետրէքր կայ:

4.— Աստուանիան մը 16 քիլոգրամ խահուռ նուեր. 10 քիլոգրամը ծախեց. իրը որքան մնաց:

5.— 5 քիլոգրամ խնձորը 20 շեյ կարծէ. քանի՞ քիլոգրամ խնձոր կանուրի 4 շեյով:

Ժ. ԼԻԴՐ

1 ԼԻԴՐ 1/2 ԼԻԴՐ 1/4 ԼԻԴՐ 1 տէսիլիդր

1.— 1 ԼԻԴՐ = 10 ՏԷՍԻԼԻԴՐ

- 2.— Մէկ լիդր ֆանի՞ տեսիլիդր է։
- 3.— 10 տեսիլիդրը ֆանի՞ լիդր կընէ։
- 4.— Մէկ լիդր գիւնիկն 5 լեվա է. 3 լիդր գիւնիկն համար ֆանի՞ լեվա վճարելու եւ։
- 5.— 8 լիդր ֆարիւղ ունիկն, շաքարը երկու լիդր կը գործածենի. ֆանի՞ լիդր պիտի մնայ ֆովերիս 4 շաքարէ ետքը.
- 6.— Կարևազաւանէն զնեցի 3 լիդր կար, լիդրը 5 լեվա յեն. ընդամենը ֆանի՞ լեվա պէտք է վճարել։
- 7.— Անձեղ 10 օրուան մեջ 20 դրուշ ծախսեց շաքարի համար. օրը ֆանի՞ դրուշ ծախիք ըրած եղաւ։
- 8.— Մէկ լիդր ջուրը 1 ֆիլոգրամ կը կշռէ. 3 լիդրը ֆանի՞ ֆիլոգրամ կը կշռէ։
- 9.— Չորս զոյգ գուրպայի համար 16 տրւնիւս վճարեցի. ի՞նչ կարծէր 1 զոյգը.
- 10.— Շաքարը 7 լիդր կար կըպատի մեր տունը. երբ 1 լիդրը 2 լեյ արժէ, ֆանի՞ լեյ վճարելու է շաքարը։

Գ Ի Ն Ը

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ	ՀԱՄԱՐ	25	1470
ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ	»	5	80200
ՈՌԻՄԱՆԻՈՅ	»	25	148
ԹՈՒՐԳԻՈՅ	»	30	2002

Հեղինակը կը պատահանէ բոլոր անոր շահերը
 կան դատարանի գումարի հետ Ե. Գ. և Գ. արտի-
 կներն ալ. Պոլիսիոյ և արտասահմանի, որ և արտ-
 կարար անոր հետ ալ:

Գիտէ՛ք հեղինակին հեղինակը. Տապիսի-

ՈՒԼԿԱՐ ԵՆՔԻՄ ԿՐՈՒԷՎ՝ № 12

Ֆիլիպե (Գալաթիա)

Բոլոր իրաւունքները վերապահուած են հեղինակին

7097

10

2073

« Ազգային գրադարան »

NL0065429

